

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és jászberényi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr. 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilttér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és jászberényi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Fekete husvét.

Arad, márczius 24.

Midőn a Megváltó halála alkalmával két ezer évvel ezelőtt meghasadt a sötétbe borult ég kárpitja s megrendült a föld a gyásznak sulya alatt; akkoriban a sötétségre harmadnapra rávirradott a feltámadás hajnala, s az igazak szivök szerint sirathatták a megholt embert s örvendezhettek a feltámadott örökké való igének. Akkoriban Pilátus nem tartott sirbeszédet az emberiség martyrja felett, s a farizeusok nem szórtak virágözönt a sziklaüreg felé s nem vették csöndes lakójának nevét a szájukra, hogy politikai tökélet faragjanak belőle maguknak s befolyásukat a nép előtt erősítsék; a nép előtt, melyet a béke, a testvériség nevében lázadásra vezéreltek volna.

Két ezer év óta sok megváltozott, fejlődött; az akkori farizeusok aránylag egyenes lelkű emberek voltak, a kik az igazság, a szabadság, az emberi jogok üldözésével együtt a hordozójának, martyrjának is üldözték a nevét, emlékét. Es ezért támadott fel harmadnapon az ige, s ezért győzedelmeskedett az egész világon a pogány rabszolgaság fölött az emberi jogok ügye.

Csak később, sokkal később érvényesítette a sötétség hatalma a szörnyüség

ges eszmét, hogy a szabadságot, a világgosságot az értelem megtevéstésével, a megváltás magasztos művét a megváltó nevével lehet megsemmisíteni.

Sötét betűkkel lesz Magyarország történetében az 1894-ik év nagyhete följegyezve, és ki tudná megmondani, mikor fog utána a béke, a feltámadás ünnepe következni?

A nép lázong az utcákon, s veszélyezteteti Magyarország felvirágzásának, szabadságának ügyét, midőn annak elengedhetetlen feltétele a közrend, a személy és vagyon biztonság ellen feltámad, és feltámad annak nevében, ki egész életében a haza szabadsága- és felvirágzásáért küzdött, rajongott. Hajh, másként gondolták Kossuth valódi tisztelői, a szabadság valódi hívei a világra szóló gyásztisztességet, a mely a nagy halotthoz méltóan felülmulandotta az Ilium falai alatt elesett hősöknek, a világhódító Sándornak, s az Óceán szigetéről hazahozott korzikainak gyászpompáját.

Mily szörnyű, mily leverő, mily szégyenletes keretet teremtett a fellázított tömeg a részvét impozáns megnyilatkozásának, melynek gondolatára is minden igaz hazafinak szíve hangosabban feldobant! Egy ostromállapotban levő székvárosba hozassanak a szabadság apostolának hamvai! Es talán a katonaság sor-

falai között? Vagy talán módját akarják ejteni lelketlen izgatásaik által a farizeusok, hogy egyáltalában lehetlenné váljék a szent hamvak hazahozatala csak azért, hogy vádat kovácsoljanak belőle a kormány ellen? Gondolatnak is szörnyű, de töltük minden kitelik.

A történelem könyörtelen ítéletet fog mondani ezen lelkiismeretlen politikai kufárság fölött, mely előtt nem szent a legszentebb sem, mely a szabadság oltárán égő lángokkal gyújtja fel a szabadság templomát, mely a kegyelet címén lábbal tiporja a fájdalomba merült család esengését, hogy nagy halottjuk koporsójával ne döngessék a fennálló rend, az alkotmány kapuit. Kérve kérték az elhunyt gyermekei, kik immár a nemzet fiaivá fogadtattak, a különböző pártok fejeit, hogy hagyják abba a versengést, tekintsenek el a végtisztesség rendezésénél a politikai szempontoktól, elégedjenek meg az ez idő szerint lehetővel, s bízzák a többi a jövőre, mely előbb-utóbb meghozza lehetőségét a kegyelet legszélsőbb mérvű megnyilatkozásának. — Hasztalan volt.

Ártatlan emberek, sőt asszonyok tapostattak el a személy- és vagyonbiztonság oltalmára kivonult lovasság által. Ki és mi az oka, hogy ártatlanok kerülnek kardélre? A lázító gyávasága, a kik az

Az „Aradi Közlöny“ tárczája.

Kossuth halálára.

— A zoltárból. —

Sirjatok ti árván hagyott nemzetek,
Honunk leányi gyászba öltöztetek:

Legyenek az ő érette hullt könyvek

Emlékezetét fenntartó könyvek.

Sziveteket formáljátok oszlopnak,

Melynek betűi soha le nem kopnak!

Ur Isten! a kiért leküldtél a mennyből,

Kivetkőztetve a romlandó testből:

Hervadható koszorui helyébe

Hervadhatatlant tégy az ő fejébe.

A dicsőség fedezze áldott porát,

Dicsőült lelke néhai sátorát!

(221. dics. 4—5. v.)

A sötét ember.

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tárczája. —

A dárjai kaszinóban mind ott vannak már a rendes törzsvendégek.

Az olvasó teremben az öreg Miska bácsi dominál, amit ő mond, az jól van mondva, amit ő kárhoztat az mind ros. Különben nagy szenvedélyvel olvassa az aforizmákat.

Amint valamiféle szépirodalmi lap, vagy folyóirat kerül a kezébe, mindjárt a vonal alatti és rendszeren a hasábok hiányait kitöltő aforizmákat keresi.

Most is éppen a könyvtárból előszedett, molyrágta Hölgyfutárban böngészik.

A játékszoba baloldali sarokasztalánál már eltolgalták helyüket a rendes preference játékosok.

Verry, az öreg penzionatus őrnagy, náttal a fal felé ül, tőle jobbra Tóma, megyei alszámvevő, balra pedig Csergő Laczi, a hotvolé beozézt alakja. Verry bácsi osztott.

— Nem bírom felfogni — folytatá a már kint megkezdett témát — ennek a Verleőnek az esetét, igazán megáll az eszem.

— Elég az hozzá, hogy Verleő Viktor halála olyan homályos, — vitte tovább a szót Tóma — hogy egész rejtély.

— Mikor hazament este — mondá Csergő — még egész vig volt...

— Nos és egy félóra múlva lövést hallottak, mire bementek már meghalt, — hanem játszunk...

A partinak vége volt. Megint kezdődtek a találgatások, csodálkozások.

— Talán amerikai párbaj?

— Tán életuntságból?

— Rejtély.

— No én egyiket sem hiszem, hanem kitalálni még sem tudom, — mondá Verry.

Most új vendég lépett be: Parragh La-

jos. Csergő hirtelen felugrott, karonfogta Parraghot és diadalmasan vitte az asztalhoz.

— No mond meg te, Polluxa Castornak, mi az oka? Amerikai párbaj? életuntság? vagy tán valami váltó?...

— Egyik sem.

— Hogyan? Tehát tudod? Egyik sem?

— kiabáltak mindenünnen, mert Parragh beléptekor mindnyájan a játszósobába jöttek. hozta őket a kíváncsiság. Csak Miska bácsi olvasta nagy buzgalommal az aforizmákat, őt nem hozta ki semmi a flegmából.

Parragh legjobb barátja volt Verleőnek, azért nem is hívták őket másképp, mint Castor és Pollux.

Parragh vagyonos földbirtokos és végzett ügyvéd volt, de nem tartott irodát; Verleő huszár főhadnagy a császáriaknál. A baráti viszony még gyermekkorukban szövődött. Egy ideig távol voltak egymástól, hanem aztán Verleő saját kérelme folytán áthelyeztette magát oda, hol Parragh volt. Ekkor jegyezte meg Miska bácsi: nem érdemli meg az a Parragh azt a nagy vonzalmat. Sötét ember az, nagyon sötét.

A preferenceos asztal még ki is nevette Miska bácsit ezért a mondásért. Pedig Miska bácsi sokat tudott, nagyon sok aforizmat olvasott.

— Egyik sem, — ismétlé Parragh

— De beszélj hát, sürgötték a kíváncsiak. Parragh kivette szivartárczáját, kivett belőle egy regalia médiát, levágta hegyét, az-

íróasztal, vagy szószék, vagy épen a szalónok biztos háttéréből napok óta izgatják a nép szenvedélyét. Mért nem állanak a tömeg élére s vezetik *ők maguk* oda, ahová uszitották? Akkor bizony nem az ártatlanokat érne a megsértett közbiztonság lesújtó vaskeze, hanem az igazi, az egyedüli bűnösöket. De hátul vannak *ők* mindig; hátul ott, ahol a rend óreivel dulakodik a nép, és hátul ott, ahol a válságba sodort államkormányzat, a felfüggesztett törvények, a veszélyeztetett közszabadság visszavívásának békés, de fáradtságos és önfeláldozó küzdelmeiről van szó.

Szomoru husvétra virradt a magyar nemzet; az égbojt mind a négy tája felől sötét kárpit borul Hunnia egére; oly sötét, mint a ravatal, melyet magas kupolájával elfedez. Mintha a nagy halottnak feje fölött függött órával együtt a tova haladó idő is megállt volna, nem tudjuk mikor fog hajnalodni, s a keleti szemhatár vigasztalan sötétsége nem nyújt semmi reményt.

Ezen kétes jövő aggodalmai közt minden szem a kormányzat élén álló férfiakra irányul. Bátorságot és erélyt vár mindenki tőlük a rend fentartásának védelmében a tömeg ellen, s bátorságot és erélyt a rend védelmének ürügye alatt esetleg előtérbe lépő militarizmus ellen. Rájuk tekint az ország, s tőlük várja az alkotmányos szabadság megmentését a tömeg közápóra s a feltűzött szuronyok között s elvárja tőlük, hogy ha leteltek a gyász sötét napjai, ujult erővel magasan emelik a lelkiismeret szabadságának ideáljait, mert a sötétség nyomorult szolgálóinak mérenyületét csak úgy lehet kellőképen megtorolni, ha megvalósítjuk azon eszményeket, melyek megbuktatása végett képesek voltak megzavarni a nemzeti gyász magasztos hangulatát, sőt képesek voltak lángba borítani a hazát.

KOSSUTH LAJOS.

Arad, márczius 24.

A képviselőházhoz — mint értesülünk — több felirat és kérvény érkezett már is

tán megint visszadugta tárczájába, leült és beszélni kezdett:

— A dolog így történt.

I.

— Körülbelül egy éve, azon időben, mikor Verleő áthelyeztette magát, egy fiatal házaspár is telepedett meg a mi városunkban. Nagyon érdekes pár volt. Mindenki bámulta őket. A nők a férfit, a férfiak a nőt.

Gyönyörű férfi is volt. A közepesenél valamivel magasabb, haja ében fekete, szemei nagyok és fényesek. Mondják, az első hetekben nem győzte a sok anonim levelet olvasni, melyek mind meg annyi szerelmes hölgyeszkék sóhajtásaival, ózálóztatásaival voltak tele.

Ők pedig mulattak felettük, mert a leveleket mindig feleségével együtt olvasta.

Valóban olyan feleség mellett, mint az övé volt, hiába valók is voltak mindentéle támadások, bárha azok szép, szebb és legszebb szemekből is jöttek.

Gyönyörű teremés, remeke volt az istennek ez az asszony.

Aranyszőke haja, ha kibontotta mint aranyos palást folyta körül, hófehér, hosszukás aroza, mint a faragott márvány, aztán azok a szinte nevetségesen kicsi kezek, lábak és hosszú tüzes, fekete szemei, mely mint két fekete gyémánt villogott ki arczából, mindez oly tökéletes volt, mint Beranger, vagy Heine egy-egy dala.

Azt hiszem mindnyájan felismerték,

Kossuth Lajos érdemeinek törvénybeiktatása és halmvainak országos költségen leendő hazaszállítása és eltemetése tárgyában.

Mindezen feliratok és kérvényeket a ház pénteki határozata értelmében a végtisztesség befejezése után tartandó első ülésen fogja a ház elnöke beterjeszteni.

A Kossuth-gyászsal kapcsolatos újabb híreink — miket „Táviratok” rovatunk egészít ki — itt következnek:

A turini ravatal.

Turinből jelentik márcz. 23-ról:

Délután Kossuth Lajos Tódor, Márkus József alpolgármester, Kun Gyula tanácsos és Hely Ignác tanácsokztak a holttest hazaszállításának módjairól s a temetés részleteiről. Semmi pozitív megállapodás nem történt.

A tanácskozás alatt távirat érkezett a képviselőház határozatáról. — Kossuth Lajos Tódorra a határozat kedvező benyomást tett. Ő a nyugaton nevelkedvén, nyugati példák után indul. Tudja, hogy Cavourért se tett többet az olasz nemzet. A Kossuth-család jobb szeret a kormányzónak kevesebbet, de egyhangulag és csöndben, mint sokat, veszekedéssel. Jobban esik a nemzet minden rétegének imponáns megnyilatkozása. Ez pótol mindent. Ők maguk kérték barátait a dolgok sima elintézésére. Örülnek neki, hogy a parlament olyan határozatot hozott, mely nem érinti a királyt. Tehát semmiféle áll most a holttest hazaszállításának útjában.

Gerlóczy távirata ma jelentette, hogy a főváros Kossuth nejét és leányát is hazaszállíttatja, nemcsak a kormányzót.

Végleges megállapodás szerint, az itteni temetésen Bartha Miklós beszél.

A képviselőházi szavazatok.

A képviselőház nagypénteki ülésén tudvalevőleg névszerinti szavazással vetették el Justh Gyula és Apponyi Albert gróf határozati javaslatát, miket a Kossuth Lajos temetése körüli intézkedésekben benyújtottak.

Justh Gyula határozati javaslatánál „igen”-nel, tehát mellette szavaztak ismerős képviselők közül: Mülek Lajos, Purgly János és Barabás Béla.

„Nem”-mel vagyis ellene szavaztak: Solymossy László, Vásárhelyi László,

Wittmann János, Zselénszky Róbert gr., Atzél Péter, Beles János. (A „nem”-mel szavazók közt vannak Péchy Tamás, Szapáry Gyula gr., Tibád Antal és Károlyi István gróf is.)

Távol voltak! Wenckheim Frigyes gr., Bogdán Virgil, Boros Beni.

Apponyi Albert gr., határozati javaslata mellett „igen”-nel szavaztak: Mülek Lajos, Purgly János, Vásárhelyi László, Wittmann János, Zselénszky Róbert gr., Atzél Péter, Barabás Béla. (Itt szavazott Péchy Tamás és Tibád Antal is.)

„Nem”-mel vagyis ellene: Beles János, Boros Beni, Solymossy László. (Szapáry Gyula gr. szintén.)

Távol voltak Bogdán Virgil, Wenckheim Frigyes gr.

A tüntetés áldozatai.

A budapesti rendőrség hivatalos jelentése szerint a pénteki tüntetések alkalmával negyvenen szenvedtek könnyebb sérülést, két súlyosan megsebesített fiatal embert a Rókus-kórházban ápolnak.

A tüntetők közül letartóztatottak 33 fiatal embert, a kik közül kettőt a főkapitányság, kettőt a VI. kerületi, kettőt a VII. kerületi és kettőt tizenkilencet a VIII. kerületi kapitányságnál tartanak fogva.

A letartóztatottak nagyrészt iparosok.

Az aradi nőkhöz!

— Felhívás. —

Az aradi nők sohase maradtak hátra a férfiak mögött honleányi érzelmeik közvetlensége, kegyeletük kifejezése tekintetében, valahányszor köz-öröm vagy köz-gyász hatása alatt álltunk.

Az aradi nők gyászolnak ma is igaz szívvel, mélyen, mikor hazánk egyik legnagyobb fia: Kossuth Lajos halálát siratja az ország. A nők zokogása belevegyül a férfiak keservének szavába s a fájdalmas érzés, mely erőt vesz szívünkön, arra ösztönöz, hogy kegyeletünknek külső jelben is kifejezést adni igyekezzünk.

A jel az aradi nők részéről és nevében Kossuth Lajos ravatalára helyezendő ezüstkoszoru volna, melynek beszerzése özéjából ezennel adakozásra hívjuk fel Arad asszonyait, leányait.

Az adományokat alább irt egyletek elnökei, védasszonyai és választmányi tagjai fogadják el szerdáig, f. hó 28-áig.

Bő szavakkal nem buzdítunk senkit az adakozásra, mert tudjuk, hogy az fölösleges.

hogy ezek, kiket vázlatosan leírtam dr. Gonda Endre és felesége a „szép ügyvédné”, mint közönségesen hívták.

Nagy házat kezdtek vinni, úgy látszott, hogy a diploma mellett más is van a fiókban.

Nem tudom én a harmadik, vagy negyedik zsúr-ra-e, Verleő meg én is kaptam meghívót.

Elmentünk . . .

Este mikor hazajöttünk, Verleő azt vallotta nekem, hogy szerelmes lett a szép asszonyba. És még azt is mondta, hogy addig nem nyugszik, míg karjai közé nem szoríthatja ezt az isteni asszonyt.

Nem törekedtem őt lebeszélni, hiszen ismertétek makacs fejét.

Ime az expozíciója a drámának.

II.

Ezen zsúrtól számított három vagy négy hó múlva, mint tudjátok, meghalt az öreg Bracián, kinek Gonda volt az ügyvédje. Ennek az öreg pénzeszáknak az ügyében, kinek rengeteg összegei voltak kiadva kamatra, minduntalan utaznia kellett Gondának.

A kínálkozó alkalmat Verleő felhasználta. Mindent elkövetett, hogy meghódítsa azt az asszonyt, ki bevehetetlennek látszott.

Tudjátok mily óriási szerencsével dolgozott Verleő az asszonyok körül, elég az hozzászólás, hogy Verleő megnyerte a játékot, és ha Gonda elutazott, hogy a meghalt Bracián nagy összegeit jó szóval, vagy dobbal be-

hajtsa az örökösök számára, a szép asszony nem maradt többé egyedül.

Ilyenkor fogadta Verleőt. Ezek voltak ennek a szerelmi drámának poetikus részei, hol csók csattanás között szövögették a bizonyodalmat szálaikat, míg végre . . .

III.

A kifejlődés, uraim, gyors lesz.

Egy szerdai nap volt, mikor Gondának megint el kellett utaznia.

Már két nappal előbb tudta. A kaszinóba mondta is, hogy meguntta már ezeket az utazgatásokat, felesége már azzal fenyegette, tette hozzá tréfásan, hogy elváll, ha annyit utazgat.

Szegény ember, ő persze nem értette ennek a kijelentésnek mély értelmét.

Kedden egy levelet kapott, hogy vigyázzon a feleségére, szerdára már van randevuja. Aláírás nem volt. Gonda megdöbbsent. Sok dolognak találta ő most magyarázatát, melyet eddig figyelmen kívül hagyott. Szerdán reggel, mikor elbucszott, felesége még könyözött is, persze örömben.

Este épen a teát adta fel a szép ügyvédné mikor betoppant — Gonda.

Es most ne gondoljátok, uraim, hogy valami heves, véres jelenet következett, mint a színpadon szokott lenni, ő a színpadon ritkán adják vissza az életet. Epen az ellenkezője történt.

A kölcsönös meglepetések után Gondának jött szóhoz és oly nyugodtan kezdett be-

Magvagyunk győződve, hogy ez egyszerű felhívásra minden hazafias aradi nő meg hozza a maga kicsinyke áldozatát a honleányi kegyelet legzentebb oltárára!

Arad 1894. márcz. 24-én.

Özv. Purgly Jánosné,
az aradi polgári jótékony
nőegylet fővédasszonya.

Hász Sándorné,
a m. szent korona vörö-
kereszt egylete aradi vá-
lasztmányának elnöknője.

Özv. Hirschmann Rozália,
az aradi izraelita nőegylet elnöknője.

Felutazás a temetésre.

— A közönséghez. —

A gyászbizottság következő felhívással fordul Arad porgazságához:

Nagy hazánkfia: Kossuth Lajos kihült tetemeit Budapestén, az ország székes fővárosában az eddigi megállapodások szerint vasárnap, április 1-én délelőtt 10 órakor fogják örök nyugalom helyére kíséni.

Ismerni véljük városunk polgárságának közhangulatát, midőn alkalmat kívánunk nyújtani arra, hogy a temetésen tömegesen vehessen részt a polgárság és megtegyék az intézkedéseket az irányban, hogy a Budapestre való felutazás lehetőleg külön vonaton történhessék s városunk különböző testületei impozáns felvonulásban vehessenek részt a végtisztesség-tételben.

Hogy magunkat az e részben való további teendőkről mérve iránt tájékozhatunk, ezennel felkérjük egy a testületeket, melyek küldöttségek által kívánják magukat a temetésen képviseltetni, mint az egyes polgárokat, kik ez alkalomból Budapestre felutazni óhajtanak, hogy ebbeli szándékukat kedden délig legyenek szívesek a bizottság tudomására hozni. Jelentkezni lehet az ipartestületben, Zemplényi Sándor kávéházában, Domonkos Testvérek cukrászatában, Nagy Lajos vendéglőjében.

Azt a meggyőződést tápláljuk, hogy Arad több száz főnyi képvisellett veendő részt a gyászalkalmon és miután nagyobb tömegek mozgosítása sokféle intézkedést tesz szükségessé, az előre való jelentkezést okvetlenül közzé kell tenni.

A további megállapodásokról a hét folyóiratunk a hírlapok útján értesítjük a t. közönséget.

É. Edei Ilés László,
Szontagh Gyula,

Kristyóry János,
Zemplényi Sándor.

A Kossuth Lajos emlékeztetének szentelendő kegyelet gyásznapja, melyet Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottsága rendes, végleges megállapodás szerint csütörtökön, márcz. 29-én délelőtt 11 órakor fog megtartani.

A gyásznap programja a következő:

1. Az ünnepélyen részt vevő összes hatóságok, intézetek, egyletek és társulatok a városháza termében és a városházterem gyülekezni meggyűlése előtt. A városházteremről történik az indulás ünnepélyes menetben, melyet a városi törvényhatósági bizottság tagjai nyitnak meg élükön a város polgármesterével;

2. felvonulás az Andrássy-téren és Atzél Péter-utczán át történik a szabadságtérnek e czélra elzárandó és megfelelően feldiszitendő északi részére, hol előre kijelölendő rend szerint történik az elhelyezkedés;

3. Az ünnepélyt az együttes dalárdák éneke nyitja meg; előadják a Kölcsey-hymnuszt;

4. Főtiszt. Frint Lajos evang. lelkész ur a vértanuszobor elé felállítandó sátorban elhelyezett oltárnál imát mond;

5. a színház ének és zenekara Barna Izsó karmester vezetése alatt a nevezett által ez alkalomra szerzett cantatet adja elő;

6. főtiszt. Frint Lajos evang. lelkész ur gyász-szónoklatot tart;

7. az egyesült dalárdák a szózatot éneklék. A bizottság felkéri a szabadságtéri házak tulajdonosait, hogy az ünnepély alkalmára házaiknak gyászdiszitással való ellátását eszközölni szíveskedjenek.

A Kossuth-szoborra az arad megyei takarékpénztár igazgatósága tegnap déli félén gyűjtést indított meg. Ring Géza vezértitkár indítványát egyhangu helyesléssel fogadta az igazgatóság és az aláírással sorozatát az intézet részéről ötszáz forinttal nyitotta meg. Második aláíró a Neuman testvérek cég volt szintén ötszáz forinttal. Az igazgatóság és bírálóbizottság tagjai maguk részéről is jelentékeny összeget irtak alá. A gyűjtést folytatják.

Az egyletekhez és társulatokhoz

a négyes városi bizottság következő kérelmet intézi:

Miután a Kossuth Lajos emlékére rendezendő gyásznap alkalmára a felvonulási menet beosztását és a terület berendezését meg kellett kezdenünk, tisztelettel felkérjük mindazon helybeli egyleteket és társulatokat melyek ezen gyásznapon testületileg részt venni fognak, hogy hétfőn délután 3 óráig legyenek szívesek a bizottsággal (városi bérház I. emelet Zemplényi Sándor biz. tag lakásában) tudatni, részt vesznek-e a felvonulásban és gyászisteniszteleten; ha igen: zászlóval jönnek-e vagy anélkül és hány tagból fog állani a megjelenő testület.

Megjegyezni kívánjuk, hogy a zászlóval megjelenő egyletek felkeretnek az egyleti zászlót kibontva, és fekete fátyollal bevonva vinni az egylet élén.

A rendező bizottság.

Altalános óhajlás, hogy a városi törvényhatóság által rendezendő gyásznap alkalmára legyen az egyedüli kegyeletnyilvánítás Aradon. Ama sulyos és mély gyásában, mely hazánkat és nemzetünket annak nagy fia: Kossuth Lajos elhunytával érte, teljesen indokolt az a várakozás, hogy az elévületlen hazafini érdekekben gazdag férfi lelki üdvéért magyar városunk minden felekezete bocsájtana imát saját szertartása szerint a Mindenhatóhoz.

Ezért az egész közönség nevében azon tiszteletteljes kérést intézzük az összes helybeli lelkeszi hivatalokhoz, hogy szerdán a Turinban tartandó temetési szertartás órájában és jövő vasárnap délelőtt azon órában, amelyben Budapestén a temetés lesz, szólaltassák meg valamennyi aradi templom és kápolna összes harangjait, továbbá tartsanak a jövő hét valamelyik napján minden ritusú templomban gyászisteniszteletet Kossuth Lajos lelki üdvéért és ennek idejéről a nyilvánosság útján értesítsék a kegyeletes közönséget, hogy ott részt vehessen.

Kossuth az egész nemzet halottja s azt hisszük, hogy a felekezethez tartozás különbözősége nem szolgálhat akadályul (a mint más, országos gyászeset alkalmakor se szolgál) annak, hogy minden felekezet lerója kötelességét a nagy férfi emléke iránt.

Nagyobb adományok Kossuth szobrára.

Az arad megyei takarékpénztár gyűjtést indított Kossuth Lajos szobrára, a saját részéről 500 forinttal kezdvén meg az adakozást. A takaréktár ivén eddig a következő adakozások történtek:

Aradmegyei takarékpénztár	500	frt.
Neuman testvérek	500	"
Hász Sándor	20	"
Dániel Gergely	10	"
Wadowsky Gusztáv	20	"
Wadowsky Gusztávné	5	"
Heeger Ernő	10	"
Heeger Juliska	1	"
Heeger János	1	"
Heeger Antal	1	"
Póka Mária	2	"
Ring Géza	5	"
Kristyóry János	10	"
Kristyóry Jánosné	10	"
Ottenberg Tivadar	8	"
Nattland Bernát	2	"
Istvánffy Béla	2	"
Fisch Gyula	2	"
Blau Lajos	2	"
Kopp János	1	"
Lacsay József	1	"

szélni, mintha valamely klienséhez beszélt volna.

— Főhadnagy ur! Ön bizonyára azt fogja nekem mondani, ha én őnt most akár inzul-táltam, akár nem: uram, rendelkezésére állok. Ne csináljuk mi ezt. Találjunk ki valami mást. Van egy istennő, úgy hívják Fortuna...

— Ertem — vágott közbe Verleő.
— Helyes.

Gonda erre benyult a zsebébe, kivett tárcájából egy vadonat új egy forintost és kérdezte:

— Magyar vagy német!

A forintos papír volt. A főhadnagy, a császár katonája megtagadta magát.

— Magyar.

A következő pillanatban a feldobott fo-rtos már vissza is esett.

Német, tört ki az asszony, melyből utáthetett kivenni az öröm, vagy fájdalom főnökölt-e.

vitésél, meghajította magát és távozott, vitésség, künn volt, eszébe jutott: talán felügyelt. érne. Benyitott: az asszony ott és távirde-ábainál. Beesapta az ajtót. Most reskedelmiatt határnap.

egy, ujan a légyzümögése hallatszott, r é n y e z volt a sors fordulát a Verleő k é b e u. lyodott, aztán folytatta,

aligha kevés lyodott, aztán folytatta, új előfizetést.

jelentkező előb hazajött, én épen az esti v a l t u l h. Aztán elmondott nekem

mindent, végrendeletet csináltatott velem, hiszen még nem felejtettem el régi mesterse-gem, aztán elbucosztunk.

En elmentem hazulról.

A többit tudjátok. Mire hazamentem, ott feküdt átlőtt szívvél. Szívét lötte keresztül, mintha büntetni akarta volna.

Ime a katasztrófa, mint száraz tény.

Aztán odaszólt a társaság egyik tagjához:

— Na novellairó, itt van tárgy ird meg.

— Régi nagyon a témája.

— Vajon ki írhatta azt a levelet, kérdezte Verry bácsi.

Pár pillanatig csend lett. Aztán ismét Par-ragh szólalt meg.

— Én.

Mindenki elsápadt. Fullasztólag neheze-dett mindenki mellére annak az egy szónak a sulya.

Parragh kivette szívtartórcsáját, kihuzta belőle azt a levágott végü regália médiát, szá-jába dugta és rágyújtott. Egyet-kettőt szitt, azután tompa hangon mondá:

— En is szerettem azt az asszonyt, de a játékban Verleő nyert. Ezt nem birtam meg-bocsátani neki.

Bosszut akartam! Megkaptam! Megint szitt egyet-kettőt aztán kezét nyújtá Verry felé.

Isten önnel Verry bácsi, megyek.

Verry felállt, végig nézte és nem fogadta el a kezét.

Miska bácsi már elolvasta az aforizmákat s épen akkor mondta a kaszinói tagokról kér-

dezősködő új tagnak, az ujonnan kinevezett albírónak véleményét Parraghról és hangja át-hallatszott, a mint mondá:

— Sötét ember az, nagyon sötét.

Parragh végig nézett az egész társaságon és keserűen vágta oda:

— Ferde társadalom! Ha egy férjes asz-szonyt elcsábítunk és lepuffantjuk magunkat érte, az martyromság, hanem ha a skartba tett vetélytárs, ki ha sikerül ostroma, szintén lehetne martyr, bosszut szomjazik és meg-kapja azt, akkor lenézzük őt. Nevetséges va-lami... No novellairó, ez már valami új téma.

Lehajította fejét és lassu léptekkel ment ki felé. Mikor behuzta maga után az ajtót és a némaság még igézet alatt tartotta a jelen-levőket, Miska bácsi hangosan olvasta az ujonnan felfedezett aforizmat az albírónak:

— A szerelemben nincs barát.

V.

A dárai kaszinóban ismét mind ott van-nak már a rendes törsvendégek. Miska bácsi újra olvassa az aforizmat.

A preferenceos asztal már a harmadik pártit játsza. Verry bácsi épen az elvesztett bettlit fizette, mikor Csörgő megszólalt:

— Lám, kineveltük Miska bácsit, pedig csak ő ismerte Parraghot.

Aztán játsztak tovább.

KOSZTKA MIHALYI

Két Indítvány.

Lapunk egy barátja a következő sorokat küldi hozzánk:

I. Tekintve, hogy Kossuth Lajos szobrát közadakozásból fogják felállítani, igen helyes volna, ha az Aradon, valamint a környéken, egyáltalán az egész országban a turini, illetve a budapesti temetés alkalmával rendezendő gyászünnepélyek alkalmával perselyeket állítanak fel, melybe minden polgár beledobná a maga filléreit. Sok kicsi sokra megy. Meg vagyok győződve arról, hogy e könnyen alkalmazásba vehető módon tekintélyes összeg gyűlne össze a szoborra.

II. Az aradi szabadságharchoz erekllyemuseum elnöksége keresse meg a hazai és külföldi sajtót, hogy a Kossuth halála napjától a temetésig megjelent és megjelenendő összes lapokat küldjék be hozzá egy nagy kollekczióra. Most még be lehet szerezni a példányokat, de kérdés, hogy idő multával nem fogynak-e el a lapok annyira, hogy teljes gyűjteményt összeállítani nem lesz lehetséges.

Öreg honvédek meghívója.

Meghívás az 1848-49-iki honvédek aradi egyletének összes tagjaihoz.

Felkérem a tisztelt bajtársakat, hogy 1894. évi márczius 26-án az az: husvét második napján hétfőn délután 4 órakor, az aradi első takarékpénztárnak Szabadságtéri 21. számú házában levő első emeleti termében tartandó sürgős gyűlésre, minél számosabban megjelenni sziveskedjenek.

Tárgy: Kossuth Lajos hazánk nagy fiának, Budapesten leendő temetkezéséhez a kiküldendő megválasztása.

Arad 1894. márczius 24-én.

Gruber Ede, Lukácsy Miklós,
a honvédegyelet alelnöke. a honvédegyelet elnöke.

A gyászoló erekllyemuseum.

Az aradi szabadságharchoz erekllyemuseum, melyben annyi és annyi édesen és fájón emlékeztető tárgy van Kossuth Lajos, nagy halottunkra, megható módon nyilvánítja a mélyen átértett gyászt.

Nem elégedett meg azszal, hogy gyászlobogót tűzött ki, hanem benn a muzeumban is minden Kossuthra vonatkozó tárgy gyászfátyollal van borítva. Fátyol fedi: Kossuth Hírlapját, összes arcképeit, aranykeretes „Kossuth Szózatát”, melyet a szoborleplezési ünnepély alkalmával mondott fonográfba és gyászfátyol fedi ama szent hadi lobogót, mely alatt I. H. S. Dániel ezredes az Erdélybe tört oroszokat visszaverte s a melyet Kossuth Lajos adományozott nekünk, muzeumunk számára.

A látogatók meghatva nézik a fátyol takarta tárgyakat.

A szintársulat kegyelete.

Az aradi szintársulat az ország hasonló testületei, közül legelőször kezdte meg a gyűjtést a saját kebelében Kossuth Lajos szobrára.

A gyűjtést Tompa Kálmán indította meg s a következő felhívást intézte a szintársulat tagjaihoz.

Pályatársak!

Kossuth Lajos, a legnagyobb magyar, a magyarok édes apja meghelt! A magyar nemzet gyászba borult. Az ország fővárosának polgársága már megkezdte a gyűjtést, hogy a magyar nemzet legnagyobb fiának emlékét oly módon örökítse meg, mely az eszedéves utódoknak is méltó büszkeséggel szolgáljon.

Es ott a, hol a legnagyobb és legkisebb, a leggazdagabb és legszegényebb büszke önértettel rakja össze filléreit, ott a magyar színeszet sem maradhat el, s nem különösen mi, a kik

azon város falai között hirdetjük a szabadság ígét, ahol a szabadság szobra, a magyar Goltgotha büszkén emelkedik fel a magyarok Istenéhez. Világra szóló szobrot Kossuth Lajosnak. Arad, 1894. márczius 24.

Tompa Kálmán.

A gyűjtés eredménye máris megközelíti a 100 frtot.

Az izr. hitközség kegyelete.

Az aradi izr. hitközség nevében Bing Vilmos elnök a következő gyászkeretes meghívót bocsátotta ki: Az aradi izr. hitközség képviselő testületét 1894. évi márczius hó 26-án délelőtt 10 órakor a hitközség gyűléstermében tartandó rendkívüli közgyűlésre összehívom.

Napirend: 1. Kossuth Lajos nagy hazánk fia elhunytá alkalmából a hitközség mély kegyeletének és fájalmának kifejezése és jegyzőkönyvbe iktatása. A nemzet felejthetetlen nagy fia dicső emlékének tisztelésére a zsinagógában tartandó gyászistentisztelet elrendelése.

A kereskedő-ifjak gyűlése.

Az aradi kereskedő-ifjak közművelődési köre f. hó 26-án hétfőn este 8¹/₂ órakor saját egyleti helyiségében rendkívüli gyűlést tart, melyre a t. egyleti tagokat ezennel tiszteletteljesen meghívja az elnökség. Tárgysorozat: Intézkedés a Kossuth-temetés gyászmeneti ügyben.

A részvét Kisjennőn.

— Saját tudósítónktól. —

Kisjennő, márczius 24.

Kisjennő-Erdőhegy közönsége a legmélyebb részvéttel adózik Kossuth Lajos emlékének. A legtöbb házon gyászlobogót lenget a szél. A purim-ünnepet, melyet máskor a zsidók nagy vigassággal szoktak megülni, Kossuth halála gyásznappá változtatta át.

Az erdőhegyi függetlenségi párt a temetés napján fényes gyászünnepélyt rendez. A ref. templomot már bevonták sűrű fekete draperiákkal. A temetés órájában bent a templomban Csiba Márton ev. ref. lelkész, kint az utcán, e ozéira készített emelvényen pedig ifj. Králik Lajos tart beszédet. A dalárda hazafias énekkel fog közreműködni.

Az izr. templomban, melynek erkélyéről nagy fekete lobogó lóg le, április hó 1-én ünnepélyes rekviem lesz Kossuthért. Ezen alkalommal Náda Gyula dr. kerületi rabbi tartja a szónoklatot.

A hazafiataln esperes.

Az „Aradi Közlöny”-nek e czimen megjelent hírére vonatkozólag Stern Rezső dr. orvos és Prinzinger Mihály Uj-Szent-Annáról nyilatkozatot küldöttek be hozzánk, melyben a következőket mondják: „Mi, mint az Uj-Szt. Annai „Társaskör” küldöttei szolították fel az esperes urat, hogy boldogult nagy hazánk fia lelkiüdvéért gyászistentiszteletet tartson. Az esperes ur elvi, egyházi okokra (Kossuth luteránus vallására) hivatkozva sajnálattal volt kénytelen kérésünket megtagadni.”

IDŐJÁRÁS.

Legnyomás: reggel 7 órakor 765.7 milliméter, délután 2 órakor 765.0 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 2.3, délután 2 órakor C° + 10.5. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor EN. 6. délután 2 órakor EN. 5. Felhőzet: reggel félborult, délután többnyire borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

IDŐJÓSLAS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Márczius 25. —

Szeles. — Hűvös. — Éjjeli fagy.

Az új évnegyed.

— Előfizetőinkhez. —

Április hó 1-ével új évnegyed kezdődik.

A legtöbb lap megüti ilyenkor a reklám dobját s eget-földet ígér régi és újonnan összetoborzandó előfizetőinek. Az ígéretek rendszerint aztán beváltatlanul maradnak.

Mi nem ígérünk semmit. Egészen a régi programmunkhoz tartjuk magunkat.

Már a lefolyt évnegyedben meggyőződhetett a közönség arról, hogy az „Aradi Közlöny” szerkesztősége minden erejével oda törekszik, mikép elevenen összeállított, tartalmas, tárgyilagos és hűen tájékoztató lapot nyújtson az olvasó kezébe. Különösen szükségesnek látta ezt a jelen politikai körülmények közt, mikor a képviselőház oly fontos reformjavaslatokat tárgyal. Igyekezni fogunk, hogy az új negyedben még inkább megfeleljünk a közönség igényeinek s megérdemljük a pártfogolást.

Nap nap után van alkalmunk bebizonyítani, hogy lapunk az események érdekességével lépést tart. Távirataink bőrsége és megbízhatósága a közönség részéről is elismeréssel találkozik. A képviselőház nagyfontosságú tárgyalásait saját tudósítónk fővárosi levelei illusztrálják.

Hír-rovatunk hű tükre társadalmi életünknek, s a napi eseményeknek nemcsak Aradról, de a vidékről is, mert levelezőink számát folyton szaporítjuk.

Kérjük előfizetőinket, hogy előfizetéseiket mielőbb megújítani sziveskedjenek s lapunkat ismerőseik, barátaik, elvtársaik körében jóakarattal ajánlják.

Az „Aradi Közlöny” előfizetési ára:

HELYBEN:		VIDÉKRE:	
1 évre . . .	12 frt — kr.	1 évre . . .	14 frt — kr.
1/2 évre . . .	6 frt — kr.	1/2 évre . . .	7 frt — kr.
1/4 évre . . .	3 frt — kr.	1/4 évre . . .	3 frt 50 kr.
1 órára . . .	1 frt — kr.	1 órára . . .	1 frt 20 kr.

Előfizetést bármely naptól kezdve elfogadunk.

A szerkesztőség és kiadóhivatal.

HIREK.

Márczius 25. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Husvétvasárnap. — Protestáns naptár: Husvétvasárnap. — Izraelita naptár: 8. Vajakhel. — Görög-keleti naptár (7 óra 13.): Nagyböjt 2. vasárnap. — A nap két 5 óra perczkor, nyugszik 6 óra 2 perczkor.

Márczius 26. Hétfő. Róm. kath. naptár: Husvét. — Protestáns naptár: Husvét. — Görög-keleti naptár (márczius 14.): Benedek. — A nap két 5 óra perczkor, nyugszik 6 óra 4 perczkor.

Márczius 27. Kedd. Róm. kath. naptár: Rupert. — Protestáns naptár: Pappert. — Görög-keleti naptár (márczius 15.): Agáp. — A nap két 5 óra 35 perczkor, nyugszik 6 óra 5 perczkor.

Szabadságharchoz emléktárgyak országos muzeuma (színházépület, II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Bemutató díjtalan.

Kölcsey-könyvtár nyitva van szordán és szombaton 8—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

Márczius 26. Az ipartestület évi közgyűlése, délelőtt 10 órakor.

Márczius 26. Az ipartestületi betegsegélyző pénztár küldötteinek közgyűlése délután 3 órakor.

Alleluja!

Mi még sirunk, gyászolunk; siratjuk a nemzet nagy halottját, a turini szent aggot . . . Soká, igen soká fogjuk siratni, gyászolni . . .

A templomban már eltűnt a sötét gyász a Megváltóért s a harangok zugása közt elhangzott az első hálaadó «Alleluja!»

A sirbolt falai leomlottak és az ájtatos hívők zsolozsmája közt ünnepli a keresztény világ a megváltó szeretet Istenének feltámadását.

Nehéz tömjénszag tölti meg a boltívok plomot. Az oltárok ünnepi díszben, memmisződ pap fényes egyházi ruhában ordán «Alleluja!» melódiáját. Áhitatos hívők könyormolja utána a szent dalt! «Föl! gyvédné tus e napon, alleluja, örvendezzünk!»

A Megváltó, a világ Megváltója feltűt, mint a szabadság megváltó apostola, adon ritkán ellenkezője pihen . . .

Gyász vegyül a husvétünnep Gonda ju. Most nem vigadozunk úgy, mi kezdett be-

tölti be szívünket annyira a hit vigasztaló melege, a feltámadás főnséges ténye, mint a multban.

Csöndes, zajtalan az ünnep... Nem szól sehoh a zene, elmaradnak a szokásos husvét hangversenyek, tánczvigalmak. A házak ormairól pedig sötét, fekete lobogók vetnek árnyat az aranyos napsugárban sűtkérező főtéri publikumra...

«Alleluja! örvendezzünk» — zengi világszerte az áhitatos keresztény.

«Imádkozzunk a nagy halottért» — mondja könyező szemmel a magyar...

— Lapunk legközelebbi száma a husvét ünnepnek közbejötta miatt azerdán, f. hó. 28-án reggel jelenik meg.

— Boldog husvét ünnepet kíván a szerkesztőség összes külmunkatársainak, összes előfizetőinek és olvasóinak!

— A hivatalos lapból. A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter dr. Illosvay Lajos műegyetemi ny. r. tanárt az országos közoktatási tanács tagjává, az 1899. év végéig terjedő időre kinevezte.

— Husvét a templomokban. A minoriták aradi templomában husvét első napján reggel 8 órakor szent mise lesz. Ezután a predikációt Zárkövy Bonifác tartja. Az ünnepélyes istentisztelet d. e. 10 órakor kezdődik s azon fényes segédlettel Jánosy Demjén dr. rendfőnök czelebrál. Mise előtt Fehér Alfréd mond szent beszédet. D. e. fél 12 órakor ismét mise lesz. Délután 3 órakor tartják meg az ünnepélyes vacsernyét. Ünnep másodnapján az istentiszteletet rendje ugyanaz, mint az első napon. A szentbeszédet tartja fél 8 órakor Kiss Gyula segédlelkész, a mise előtt pedig Faix minorita atya prédikál. Az ev. ref. templomban az ünnep alatt urvacsoaraosztás lesz és Csécsi Imre magdkész tart ünnepi beszédet. Az ág. ev. templomban az ünnep alatt urvacsorát oszt és gédpredikációt tart Frint Lajos lelkész.

— Feltámadási körmenet. A róm. kath. egyház tegnap ünnepelte a feltámadás ünnepét nagy diszszal és tenger közönség részvételével. A várban délután fél 5 órakor kezdődött a szertartás, melyen Spiegelfeld József br. várpáncsónok vezetése alatt a teljes tisztikar részt vett. A városházán egy diszszád, és a katonazenekar volt felállítva. A szertartást Niedermann tábori lelkész végezte. A minoriták zsufolásig megtelt templomában este 6 órakor kezdődött a szertartás, melyet Jánosy Demjén dr. minorita rendfőnök végzett fényes papi segédlettel. A körmenet alatt a hadastyán-egylet zenekara játszott, a baldachint Arad előkelő iparos polgárai vitték. Zászlók alatt testületileg részt vettek a körmenetben a hadastyán és hadász egyletek. A körmenetnek este 7 órakor volt vége. A középületek közül csak a megyeháza ablakait világították ki.

— Villamvilágítási pályázat. Az Aradon létesítendő villamos világítási vállalkozásra szerkesztett és a közgyűlés által jóváhagyott pályázati hirdetményt és feltételeket Aradváros tanácsa már kinyomatta s tegnapi ülésén elhatározta, hogy a külföldi lapokban is közzé fogja tétetni.

— Az aradi telefon kibővítése. Nap-nap után annyi jelentkező sürgeti az aradi postafőnökségnél az aradi távbeszélő hálózat kibővítését, hogy Purozelli Béla br. postafelügyelő újból megkereste a nagyváradi posta és távirda igazgatóságot, hogy tegyen a kereskedelmi miniszterhez sürgő felterjesztést egy új ábr. hál. p. cs. q. l. ó. s. z. e. k. r. é. n. y. engedélyezésére érdekében. Egy kapcsolószekrény azonban aligha kevés nem lesz mert csak ötven új előfizetőt lehet vele bekapcsolni, holott a jelentkező előfizetők száma máris jóval túlhaladja az ötvenet.

Mint hírlik, az új kapcsolókészüléktől függő hálózat kibővítés csak napok kérdése.

— Mozdony kisiklás az aradi pályaudvarban. Tegnap délután a temesvári vonat mozdonya, miután a sín a bal oldalán körülbelül egy méternyire kifordult helyéből, kisiklott és a kerekek a földbe furodtak. Szerencsétlenség emberben nem történt.

— A Marosmeder szabályozása. A Marosmeder szabályozásának részletes tervei most várnak végleges jóváhagyásra a földmivélsügyi miniszteriumban, de azért a partvonal mentének több helyén sérényen folynak a felvételek és egyéb munkálatok. Konopon Novák és Manzoni folyamtermékek készítik a szükséges felvételeket. A mezőhegyesi élővízesatorna marosi zsilipjénél zsilipbiztosítási munkálatok folynak oly czélból, hogy a csatorna az eliszapolt torkolat daczára is elegendő vízmennyiséget kapjon. A földmivélsügyi miniszter elrendelte, hogy a hajózás érdekében szükséges munkálatokat Paulisnáth Aladéknél külfoganatosítsák. Az erről szóló részletes utasítás tegnap érkezett le Aradra Sántay Lajos főmérnökhöz, a ki legközelebb ezeket a munkálatokat is megkezdeti.

— A figyelmes Kölcsey Egyesület. Bár a czél, melynek érdekében Arad előkelő hölgyei és urai a Jókai ünnepélyek alkalmával szerepeltek kizár minden különösebb utólagos köszönetet, a figyelmes Kölcsey Egyesület választmánya mégsem mulasztotta el az ünnepség szereplőit köszönetével felkeresni. A köszönetet kifejező, diszes, vastag aranykeretes, litografizott elnöki s titkári aláírással ellátott hála-okirat szövege a következő: Kölcsey Egyesület Aradon. Egyesületünk 1894. február 3-án tartott választmányi ülése egyhangu lelkesedéssel igazi hálával és hazafias örömmel mond N. N. urnak köszönetet, hogy az ez évi január 24-én és 25-én tartott Jókai jubileumi ünnepségek alkalmával az ünnepély erkölcsi és anyagi fényét és sikerét szeretetreméltó és lekötözö szives részvételével emelni méltóztatott és így a magyar nemzeti művelődésnek lényeges szolgálatot tenni sziveskedett. Isten áldja meg a hazának és nemzetünknek tett áldozatkész közreműködését!

— Új szárnyvonal a megyében. Pécska és Szemlak földbirtokosai — írja levelezőnk — kérelmezni fogják a közlekedésügyi ministertől, hogy Pécskától kiindulva Szemlak és Sajtényon át Nagylakig egy szárnyvonal kiépítésére engedélyt adjon. A kérvényt legközelebb benyújtják.

— Biztosított szőlőtelep. A baracskai állami amerikai minta szőlőtelep árvízbiztosítása érdekében folyó mérnöki munkálatokat már befejezte az aradi folyamterméni hivatal. Most az egész telep eléltöltést építene, s melylyel teljesen biztosítva lesz a nagyértékű állami szőlőtelep, melyen a mult évben is óriási károkat okoztak a Maros kijáradt hullámai.

— Az ereklyemuseum ma, tekintettel a husvét ünnepségre, zárva van, hanem hétfőn újra megnyílik a látogatók előtt.

— Piros tojások. Minden ünnepkörnek meg van a maga el nem évülő hagyományos szokása. Így a husvétnak is: a locsolkodás, a piros tojások osztogatása. A gyógyszerészek alig győzik gyártani a sok rózsavizet, melylyel Arad szépeit holnap kora reggel megöntözik a kis és nagy gavallérok, Domonkos és társai pedig valósággal kifáradtak a diszesnél diszesebb és egyszerűnél egyszerűbb piros és szines tojások becsomagolásába, miket minden lányos házhoz vásárolnak. Otthon fáradhatlanul festik a gondos mamák és mosolygó leányok berzsenynyel és más e fajta dolgokkal a hófehér tojásokat. Lesz holnap gazdája mindeniknek... Még egy éj... Milyen lázasan várják ezen egy éj elmúlását!

— Az aradi kir. jószágigazgatóságnál a napokban tartották meg az árlejtést a pécskai révújmagjra. Az eddigi bérle 1200 frtért birta azt, míg most új árverező jelentkezett, a ki 2200 frtöt ígért s 6 évre kötötte meg a bérletet.

— Tarara bum die — fekete lobogók alatt. Aradon a feltámadási körmenetek alkalmával rendszerint valamelyik egyesület zenekara szokott muzsikálni. Így volt ez tegnap is. Megtörtént azonban az a tapintatlanság, hogy a körmenet visszatérése után a zenekar a «Tarara bum die» csömörlésig megunt és megunt nótáját harsogtatta végig az egész Andrásyuton, közben vidám hopsz-polkákat és czepperliket is fujva. Máskor nincs szavunk az e fajta magasfoku zenei produkciók ellen. De most van. A házakról szomoruan lecsüngő fekete lobogók alatt, a nemzet gyászában talán még sem illett ezeket a duhaj chansonbeli dallamokat recsegtetni. Ha már a körmenetnél muzsikáltak, helyes, de visszafelé csendben, nóta nélkül és főleg a «Tarara bum die...» nélkül maszkozhattak volna a tömeg élén. Ez esetben mindenesetre elkerülték volna azokat a nem éppen hízogó ephithetonokat, melyeket a jobberzésű közönség méltatlankodva, de teljes igazsággal és felháborodással hangoztatott.

— Főszolgabíró az új bizottságban. A kereskedelmi miniszter a vármegyék alispánjaihoz intézett általános rendeletében kijelentette, hogy az 1890: I. t. oz. azon rendelkezése, mely szerint azon esetre, ha az uti bizottságban több főszolgabíró venne részt, a bizottság elnöke az jelölendő ki közülök, a ki régebben szolgált: akként értendő és hajtható végre, hogy a ki ily minőségben, vagyis mint főszolgabíró szolgált régebben, az elnöke a bizottságnak.

— Honvédségélyezés. Márczius hó végéig 32 aradi 1848—49-iki honvéd élvezett segélyt az országos honvédségélyző alaptól. Most a pénzügyminiszter a 32 segélyezett honvéd illetményeinek épségben hagyásával az aradi adóhivatalnál Fanyar Lajos honvédszámos özvegyének 312 frt évi, Fábian Sámuel honvédtizedesnek 4 frt havi és Galgóczy László honvédközvetítőnek 3 frt havi segélyt utalványozott április 1-jétől kezdődőleg a honvéd segélyalap terhére.

— Tanítóválasztás. Szemlakon — írja levelezőnk — Molnár Endre Mezőberényi tanítót tegnap tanítónak megválasztották.

— Visszakerült kivándorló. Sokan vágnak a szabad Amerika állítólag tejjel mézzel folyó ígért földjére és sokan térnek vissza onnan, nem hozva magukkal egyebet a koldusbotnál. György Mihály volt a r. d. honvéd is kivándorolt s milliomos akart lenni, de olyan rosszul ment a dolga, hogy visszakerült s most kéreget Arad utcáin.

— Milyen lesz az április? A meteorológusok szomorú dolgokat jósolnak. Azt mondják ugyanis, hogy az idei télnek még koránt sincs vége, hanem a java még csak ezután következik. Londonban már körülbelül másfél évszázad óta folytatják az időjárás észleleteket s ugy ezek alapján, valamint az ideihöz hasonló telekből vont következtetések alapján azt jövendölik, hogy márczius vége és április első fele meg fogja hozni az idén annyira nélkülözött telet. Bennünket e szomorú jóslatokkal szemben csak az vigasztal, hogy a meteorológus urak — rendszerint tévedni méltóztatnak.

— Meghalt Kozarek. Aki hivatalból annyiszor volt egy-egy pillanatra élet és hálál ura, tegnap ő is megismerkedett régi tüzletársával — a halállal. A fővárosi gyepmesteri telepen mint egyik pesti lap írja — tegnap meghalt Kozarek Ferenc, a m. kir. állami hóhér.

— A díznótó vége. Putics Váza aradi bentest a kihágási bíró 5 frtra ítélte el, azért, mert sertését nem a vágóhidon, hanem otthon szurta le. A tanács az ítéletet tegnap helybenhagyta.

— Kigyulladt templom. Maros-Szláti nán a mult napokban — mint levelezőnk írja — kigyulladt a görög keleti templom. A tűz okának kipuhatólása alkalmával kitánt, hogy onnét indult ki a tűz, a hol Jencsesz Mária és Brendusa állottak, kik a templomban létükkor gyertyákat égettek és a kanócot bizonyára nem olthat-

ták el teljesen, mikor távoztak. Különféle templomi butorok égtek el, a kár 50 frt. A tüzet sikerült hamar lokalizálni.

— Aradváros községi iskolaszéke e hó 28-ára kitűzött rendes havi ülése az országos gyász miatt további intézkedésig elmarad.

— Az aradi szerb esperesség. Az Aradon rendszeresített gör. kel. szerb. esperesi állást kedden délelőtt 9 órakor fogja betölteni választás útján a közgyűlés, a választmány és 16 ez alkalomra választott, szavazati joggal bíró hitközségi tag. A pályázók közül a temesvári püspöki szentszék első helyen Jevrits György szegedi helyettes esperest, második helyen Novákovits János nagyikindai helyettes esperest és harmadik helyen Zsifkovits Dragolyub módosi helyettes esperest jelölte ki. Legnagyobb pártja a módosi esperesnek van, a ki tegnap este Aradra érkezett s ma délelőtt 10 órakor a szerb templomban isteni tiszteletet tart. A választáson id. Prodánovits Döme hitközségi elnök fog elnökölni.

— A Marosról. A Maros folyó az esőzések megszűnte óta rohamosan apad. Ez a körülmény szomorú jel a tutajkereskedelemre nézve, mert a szálfák leszállítása az erdélyi patakok osekély vizállása miatt csak nagyobb költségekkel eszközölhető.

— A pécskai takarékpénztárnál — írja ottani levelezőnk — a titkári állást a jövő hóban töltik be. Legtöbb kilitása van ezen állásra Patáki Lajos főkönyvvezetőnek.

— Megszökési mozgalom. Herskovic Ignác mucsai fakereskedő. fátalépén — mint zámilevelezőnk írja — az erdei famunkák alkalmazottai megszökési mozgalmat indítottak. Tettök oka ismeretlen.

— Agyongázolás. A petrisi iparvasut egy ölfával megrakott kocsija Sztancs Petru, korbesti iskolásfiút haladtában f. 23-án délután elgázolta a fiu szörnyethalt. Vizsgálatot megfognak indítani, mely kiderítse, hogy véletlenség, vagy vétkes gondatlanság okozta-e a szörnyű esetet.

— A javulás útján. Szedenik Antal egy nyugalmazott tüzérfőhadnagy elvetemült fia tegnap hazatért szülői házához s javulást ígért. Megbocsájtottak neki. Alig egy fél óráig volt otthon, ellopta atyja 100 frt értékű arany óráját és azzal eltűnt. A jó madarat körözik.

— Lócsere. Laszku József és Jovánov Szilárd pernyávai legények elhatározták, hogy lovat cserélnek. Csere előtt berugtak s azután próbálták ki a lovakat. A próbából olyan eszeveszett hajszá lett, hogy a rendőrségnek kellett elfogni a neki vadult lovakat. A kihágási bíró a két lócsereért 48 órai fogságra és 10 frt pénzbüntetésre ítélte fejenként.

— Az utcák süpötése. Az aradi utcák — mint a tegnapi tanácsülésen tárgyalták — rondák és piszkosak. A tanács elrendelte az utcák sürgős süpötését.

— Szereti Aradot. Szanyi Mari kalandos természetű új-szent-annai bognárné valószínű réme az aradi kihágási bíróságnak. Akárhányszor toloncolják el Aradról, mindig visszatér, annyira megszerette Aradot. Ebben az évben már nyolcszor toloncolták haza s tegnap visszatért kilenczedszer. A kihágási bíró 30 napra csukatta be, addig legalább nem lesz vele semmi dolga.

— Pályázatok. Ideigl. min. pósta- és távirásolgai állás a soproni pósta- és távirásolgatóság területén május 10-éig. — Vámsegédtiszt állás a magy. kir. fiúmei fővármivatalnál 14 nap alatt. — Adótiszt állás a budapest-vidéki pénzügyigazgatóság területén 2 hét alatt.

— Apró hírek. Elek Dudas Mihály korcamáros kárára Strifler Antal eleki lakos 2 drb. függőnyt lopott el, mely vétséget, tettes valomása szerint ittas állapotban követte el. — Muzsán Zserdig Rigóbertől Susztersics Antal, honn nem léte alkalommal baromfiakat lopott. — O-Szent-Anna Bugy György háza leégett, a ház biztosítva volt. A tűz a kémény áttűzéséből keletkezett. — Szegeden a Victoria-malomban Lippay Ferencz tizenkilenc éves fiatal munkást a ráomló deroze agyonzúzta. — Hódmezővásárhelyen Korsós Pál tartalékos honvéd, a felesége halála fölött való bánatában agyonlőtte magát.

HYMEN.

Csernovics Pál nagybirtokos, a jó emléken élő néhai Csernovics Péter fia eljegyezte Gyika Imre dr. előkelő temesvár ügyvéd bájós és nagyműveltségű leányát, Jeny kisasszonyt.

Haas József brassói kereskedő holnap délelőtt vezeti oltárhoz az aradi izr. imaházban Weisz Dávid aradi kereskedő, törvényhatósági bizottsági tag kedves és bájós leányát, Kornélia kisasszonyt.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

(*) Az arad-csanádi öntöző-csatorna társulat f. évi április hó 15-én d. e. 10 órakor saját helyiségében fő-ut 23. sz. II. emelet közgyűlést tart. Tárgyai: 1. Jelentéstétel a társulat eddigi működéséről. 2. Számadás az eddig kiadott összegekről. 3. Intézkedés a május elsején lejáró társulati lakásban levő társulati vagyon hova fordításáról. 4. Betekintés az öntözési tervekbe és költségvetésbe. 5. A társulat további teendőinek megállapítása. 6. Nétaláni indítványok. Kelt Aradon, 1894. évi márczius hó 25-én. Az elnök meghívásából: Vásárhelyi Béla, alelnök.

(*) Az aradi izr. jótékony egyesület ma d. e. 10 órakor tartja rendes évi közgyűlést.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Márczius 25. (Vasárnap) Délután: Felhő Klári, népszínmű; este: Romeo és Julia, dráma.
Márczius 26. (Hétfő) Délután: V. László, színmű; este: Szegény Jonathán, operette.
Márczius 27. (Kedd) XI. Lajos, Gaál Gyula bemutatója.
Márczius 28. (Szerda) Lemondás, színmű.
Márczius 29. (Csütörtök) Tiszturak a zárdában, operette.
Márczius 30. (Péntek) A három testőr, Herczeg Ferencz új boházata. (Előszőr.)
Márczius 31. (Szombat) A három testőr, boházata. (Másodszor.)

* Színházi hírek. A husvétii ünnepek alatt a következő darabok kerülnek színpadra: Vasárnap délután „Felhő Klári”, este „Romeo és Julia.” Lubrinov Juliz, Kaoszer Nina, Tolnainé és Bihar Akos ez alkalommal lépnek fel előszőr. Hétfőn délután „Vik László” este „Szegény Jonathán” Sugar Aranka, Pajor Agnes és Solyom Lajos első fellépésével. Keddén híres „XI. Lajos király” dráma Gaál Gyula első fellépésével.

* Új színészegyesületi tagok. A központi magyar színészegyesület évi felvételi vizsgálói Budapesten befejeztettek. A vizsgát az aradi színtársulat tagjai közül Szedlari Anna és Szabó Lászlóné jó sikerrel tették le. Mindkét vizsgázót felvették a magyar színészegyesület tagjai sorába. A harmadik jelentkezőt Zách Veronkát két évi gyakorlatra utasította a vizsgabizottság, a melyben Kaffka László miniszteri tanácsos elnökölt s aradi tagok Leszkay András és Ronaszék Gy Gusztáv voltak.

* A selyemtanítványokról irt Pókás Imre az aradi állami tanítóképző tanára egy gyakorlati utasításokat tartalmazó füzetet, a melyet a sajtó teljes elismeréssel fogadott. A műből most jelent meg újabb 500 példány. A szakfüzetet, mely 40 kr-ért rendelhető meg a szerzőnél, melegen ajánljuk a gazdaközönség figyelmébe.

* A Pesti Hirlap a most lefolyt évnegyedben is a leggazdagabb tartalmu lapnak bizonyult. Az országgyűlési vitákat a legkimerítőbben közli s vonzó leírásokkal, karczolatokkal kíséri; ezért naponként 20—24, vasárnap folyton 32 oldal terjedelemben jelenik meg, oly körülmény, mely páratlanul áll a magyar hirlapirodalomban és csakis a Pesti Hirlap nagy elterjedtsége által magyarázható meg. Mikszáth rendkívül érdekesen irt novelláját (Besztercze ostroma), Jókai Mór korszakos írónk hosszabb elbeszélése fogja követni a most következő évnegyedben. Amellett közölni fog a Pesti Hirlap egy a francia eredetivel egyidejűleg megjelenő kitűnő francia regényt, melynek fordítási jogát már megszerezte. Nagy közönséget érdeklő külön rovatát számát is folyton szaporítja a Pesti Hirlap. A mérnökök és építésszek érdekeinek hathatósabb előmozdítása s a technikai ügyek szélesebb körben való ismertetése végett nyitotta a Műszaki Hírek rovatát. Nagy teret szentel a színművészeti hírek mellett

a képzőművészeti ügyeknek is. A jövő évnegyedtől kezdve a Mezőgazdaság rovatát is ki fogja bővíteni, külön szakértő munkatársak szerződtetése által. A Pesti Hirlapra minden naptól kezdve elő lehet fizetni. Előfizetési árak: egy hóra 1 frt 20 kr., két hóra 2 frt 40 kr., negyedévre 3 frt 50 kr. Mutatványszámokat — egy levelező-lapon nyilvánított óhajra — bárkinek ingyen és bérmentve öt napig küld a kiadóhivatal (Budapest, V., nádor-utca 7. sz.)

A KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.*

A mikalakai ügyek.

Az annyi port felvert botrányoknak, miket Mikalakaról a nagyszzebeni „Tribuna” után az „Arad és Vidéke” mindenfelé terjesztett, ugy lát-szik, folytatása következik. Az utóbb említett lap ugyanis minden alkalmat megragad arra, hogy olvasóinak minél több áhírral szolgáljon Mikalakaról és ezzel izgassa a kedélyeket.

Nem akarok e hírekre reflektálni. Azonban nem hagyhatom szó nélkül „Arad és Vidéke” f. évi 67 és 69 számaiban megjelent azon közleményeket, melyek a Mikalakan f. hó 18-án megjelent templomi választásról emlékeznek s melyről a nevezett lap mintegy örömmel konstatálja, hogy a „D s z k á l” párt győzelmesen került ki.

A nagyérdemű közönség tájékoztatására megemlítem, hogy azon a választáson ellen párt nem emi s v o l t, mert az egész választás köz-felkiállással történt; az érdeklődés iránta pedig oly nagy volt, hogy 384 választóból a szavazat nélküli suhanczokkal együtt összesen 138 egyén jelen meg, kik közül 50 választó nem tartozott a győzelmes párthoz. Ugy a jelenvoltakat, mint a győzelmes párthoz nem tartozókat kívánatra név szerint is megnevezhetem. E szerint nyilván való, hogy megvesztegetés után nagyon sokra vitte, valamint nyilván való az is, hogy ha akartuk volna a győzelmes párt bizony nagy kisebbségbe juthatott.

Igaz hogy én, és velem a józanul gondolkozó választók nagy többsége tartozkodtunk a választástól, nem a mint az „Arad és Vidéke” 69 számában mondja, pusztán taktikából, hanem tartozkodtunk azért, hogy a templomban meghonosult ökljog ez időleg kedvét teljesítse az „Arad és Vidéke” és a Nagyszzebeni „Tribuna” teljes öröme.

Arról a mit az „Arad és Vidéke” 69. számában ujságol, hogy f. hó 21-én husz tagu küldöttség kereste volna fel méltóságos püspökünket az általa proponáltak tárgyában, nem bírok tudomással, azt azonban állithatom, hogy ő méltósága a püspök ur arra nem kérhetette fel a mikalakaikat, hogy alólított eddigi hibáit a hívek nézzék el, mert ő méltósága a püspök ur nagyon jól tudja, hogy felsőbb hatóságaimtól 21 évi hivatalos működésem alatt én ez ideig még csak megintve sem lettem, annál kevésbé megbüntetve.

Bárkit is vádolni könnyű, de bizonyítani nehéz: így vagyok én is a mikalakai botrányokkal. Két éve, hogy folytonos zaklatásoknak vagyok kitéve, megzavarva hivatalos teendőimben, nyugtalanítva családom házi nyugalmában, megtámadva becsületemben, hogy a templomi javakat nem jól kezeltem, daczára hogy a szentszék által 1893. évi január hó 16-án kelt 5736/892. számú végzésben megállapítva van, hogy én egyházi vagyongazdálkodó soha nem voltam, valamint megállapítva lett, hogy a vádlók hosszabb idei keresés után sem voltak képesek hiányt felfedezni, meg-hurczolva lettem a lapokban is; s elégtételt és védelmet ugy egyházi mint más politikai hatóságaimnál ez ideig hiába kerestem, mert én szegény lévén, családom minden napi kenyerét is csak keserves munkával vagyok kénytelen megszerezni.

Most azonban, hogy a keserűség pohara megtelt, számomra nem maradt egyéb hátra, mint alaptalan vádlóimmal szemben az igazságszolgáltatáshoz fordulni, mi végből megtámadóimat a kir. törvényszéknek feljelentettem.

Mikalaka, 1894. márczius 24.

CIÓRA JÁNOS,
plebános.

KIS LOTTO.

Bécsi:

56, 43, 88, 50, 51.

Temesvári:

30, 4, 21, 35, 23.

* Az e rovatban kiadott közérdeklő közlemények díj-talanul közzétettek és a felelősség a beküldőt illeti.
Szerk.

TÁVIRATOK.

KOSSUTH LAJOS.

Kérő szó Kossuth fától.

Budapest, márcz. 24. (Saj. tud. táv.)
Turinból Gerlóczy polgármesterhez ma déli 12 órakor a következő távirat érkezett:

„A komoly utcái zavargások híre felkérem, sziveskedjek megfelelő módon tudomására hozni a közönségnek, miszerint kérve-kérjük atyánk szent nevére, hogy minden további zavargástól tartózkodjanak, mert különben ama kínos helyzetbe jutnánk, hogy a holttest hazaszállítására adott beleegyezésünket vissza kellene vonnunk.

Kossuth Ferencz.

Kossuth Lajos Tivadar.

Gerlóczy polgármester a turini táviratot rögtön közölte az összes fővárosi lapokkal, valamint falragaszokon a közönséggel is tudatta, melyeket a közönség minden utcásarkon olvas. Valószínű, hogy ennek következtében estére minden tüntetés elmarad.

A város minden nagyobb forgalmu pontján a katonaság, lovasság és gyalogság készenlétben van. A táviratnak és katonaságnak megvan a hatása. Az utcák tömve vannak publikummal, de csendesek és a legkisebb rendetlenségek sem fordultak elő.

A főrendiház kegyelele.

Budapest, márczius 24. (Saj. tud. táv.)
A főrendiház ma déli 12 órakor tartott ülést, hogy kifejezést adjon Kossuth iránti érzelmek.

A délelőtti órákban híre járt, hogy Fődey koronaőr, aki a főrendek ezidőszegi elnöke, a beteg Vay Miklós br. helyett, prezentáló beszédében kritizálni készült Kossuthot. Ez a hír kellemetlen visszahatást keltett és az emberek tömegesen igyekeztek a főrendiházba, hogy jegyet szerezzenek. Am a főrendek karzata fölötté mérsékelt s így a jegyek osztogatása is fölötté mérsékelt volt.

A rendőrség ezzel az érdeklődéssel szemben megtette a szükséges intézkedéseket. A Múzeum középső udvarát megrakta gyalogrendőrökkel, amelyekből nem kevesebb, mint hatvan szál várta a következőket.

A hangulat azonban csöndesen indult.

Az ülés megnyitásakor a legnagyobb csend uralkodott.

Ülés kezdete délben 12 órakor.

Elnök Szilágyi József koronaőr.

Jegyzők: Rudnyánszky József br. és Bánffy György gr.

A kormány részéről jelen vannak: Werkerle, Fejérváry, Josipovich, Csáky.

Felolvasták a Ház elnökének átiratát, mely így hangzik:

Nagyméltóságú Elnök Ur!

A képviselőház f. hó 23-án tartott ülésében hozott határozata folytán a képviselőház Kossuth Lajos temetésén magát elnöke által megalakítandó küldöttség által képviselteti; miről Nagyméltóságodat azzal értesitem, hogy a mennyiben a főrendiház tagjai a képviselőház küldöttségéhez csatlakozni óhajtanának, a főrendiház illető tagjait jelentkezés végett hozzám utasítani méltóztatnék.

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tisztelőtem őszinte nyilvánítását.

Budapesten, 1894. márcz. 23-án.

Báró Bánffy Dezső,
a képviselőház elnöke.

Elnök: Méltóságos főrendek! Egy férfi hunyta be örökre szeméit, kinek Magyarország történetében oly szerep jutott, ki oly igéző benyomást gyakorolt a nemzetre, milyenhez hasonlóval ezredéves történetünkben alig találkozunk.

Merész szelleme, elragadó ékesszólása vezérévé tette mindjárt kezdetben az 1847/48-iki országgyűlésnek, mely az ő kezdeményezésére rövid napok alatt messze kiható változásokat létesített alkotmányunkban.

Nevével köti össze a földmivelő nép a jobbagység kötelekeiből való fölzsabadulást; a városok polgárai a politikai jogokban való részesítésüket. Nevéhez vannak fűzve az 1848-ki törvények, melyek visszaadták hazánknak önrendelkezési jogát.

Ezen emlékek varázsa környezi nevét; és midőn országszerte hangosan nyilatkozik a Kossuth halála feletti részvét, a főrendek, mint a nemzet tagjai, sem maradhatnak némán.

És ha — megelégedve későbbi tévedéséről, melyekkel kiengesztel a halál, — kegyelettel emlékezünk meg érdemeiről, nem vétünk, úgy hiszem, az Ő Felsége, törvényesen koronázott királyunk iránti köteles hűségünk és ragaszkodásunk ellen, mely törhetlenül él szívünkben és melyet minden alkalommal tetteg tanusítani mindig készek vagyunk.

Evvel tartoztam a meghalt emlékének.

A mi a képviselőház elnökének átiratát illeti, úgy hiszem, kimondhatom határozatilag, hogy a főrendek közül azok, a kik részt kívánának venni ezen küldöttségben, sziveskedjenek érintkezésbe lépni a képviselőház elnökével, hogy a küldöttség eljárásának részleteit vele megbeszéljék.

Eddig tartott az ülés. Senki sem jelentkezett, akinek még valami mondani valója lehetett volna s így az ülést a jegyzőkönyv hitelesítése után bezárták.

Budapest, márcz. 24. (Saj. tud. táv.)
A rendőrség elővigyázata feleslegesnek bizonyult, mert egyetlen dissonans hang sem hallatszott. A karzat publikuma alig 30—40 ember, zajtalanul, csöndben osztott szét.

A képviselőház koszoruja.

Budapest, márcz. 24. (Saj. tud. távirata.)
A képviselőház küldöttségét mely Turinba utazik, Rohonczy Gedeon főgja vezetni s a képviselőház koszoruját beszéd kíséretében teszi Kossuth ravatalára.

A kormányválság.

Budapest, márcz. 24. (Saj. tud. táv.)
Több mai reggeli lap a tegnapi eseményekkel kapcsolatban azt állítja, hogy a kormány egyes tagjai között a középületek gyászlobogókkal való díszítése iránt nézeteltérés forgott volna fenn. Ezzel szemben illetékes helyről fel van hatalmazva a „Bud. Corr.” annak a kijelentésére, hogy a kormány valamennyi tagja egyértelmű megállapodásával határozta el, hogy a nemzeti színházra és a nemzeti múzeumra, tekintettel arra, hogy azok oly épületek, melyek közadakozás útján teremtett alapokból létesültek, bár a nemzeti színház fenntartásához az állam és az udvar, a nemzeti múzeum fenntartásához az állam is hozzájárul, hogy a gyászlobogó kitűzések. Ellenben hasonló egyértelműséggel történt a kormány valamennyi tagja közt megállapodás arra nézve, hogy a többi királyi intézmények épületein gyászlobogó kitűzésének helye nincs. Mindkét megállapodás a kormány valamennyi tagja között, teljes egyértelműséggel jött létre és

ez irányban a miniszterek között soha semmiféle nézeteltérés fenn nem forgott.

Kossuth fia a tüntetésekről.

Turin, márczius. 24. (Saj. tud. táv.)
Kossuth fiai felhatalmazták a Stefánia ügynökség turini tudósítóját annak kijelentésére, hogy ők a leghatározottabban rosszalják a budapesti utcái tüntetéseket.

A néma utasok.

Turin, márczius 24. (Saj. tud. táv.)
Ma reggel megérkeztek Kossuth nejeinek és lányának koporsói. Károlyi Gábor hozta és koszorúkkal és virágokkal megrakottan tette ravatalra; Kossuth Lajos Tivadar fogadta a néma utasokat. A koporsókat kivitték a temetőbe s szerdaig ott maradnak, akkor onnan Kossuthal együtt utra indítják.

A magyarok száma eddig 5000. A turiniak gyönyörűen viselkednek s Kossuthot a saját halottjuknak tekintik.

Előkészület a temetéshez.

Budapest, márcz. 24. (Saj. tud. táv.)
A Nemzeti Múzeum előcsarnokában már folynak az előkészületek a ravatal felállítására. A madár kiállítás üvegszekrényeit egymásután hordják el és rakják félre az utból a szobrokat. A munkálatokat a szoborbizottság egyik tagja vezeti.

Budapest, márczius 24. (Saj. tud. táv.)
A gyászszertartások részleteinek megállapítására kiküldött albizottság ma délelőtt 11 órakor ülést tartott, Habarhauer János tanácsos elnökléte alatt.

Az elnök bejelenti, hogy a magyar államvasutak igazgatójával, Ludwig Jánossal értekezett s ő kijelentette, hogy akadály semmi tekintetben nincs és ha kell, nemcsak egy hanem két különvonatot is küldhet a holttest elé a határra.

A ravatal a múzeum előcsarnokának oszlopokkal körülövezett félkör alakú részében lesz elhelyezve.

Midőn a nagy halottat hozó vonat megérkezik, Kossuth Lajos koporsóját a gyászszertartást vezető rendezőség átveszi és beszállítja a múzeum előcsarnokába; az exhumált két családbeli holttestet pedig ezalatt a kegyeletnek megfelelő módon fogják elhelyezni.

A gyászszertartás végzésére Sárkány Sámuel ág. evang. bányakerületi püspököt fogják fölkérni.

A ravatal köré a gyászszertartáskor csakis a következők mehetnek: a felsőház, képviselőház tagjai, a törvényhatóságok küldöttségeinek fejei, a 48—49-es honvédek központi választmánya, Zemplén-megye küldöttsége s a meghívottak nejei. Férfiak és nők feketében jelennek meg.

A rend fönntartása tekintetében Tenner Pál azt javasolja, hogy vagy az egyesületek — az egyetemi ifjúsággal együttesen — vállalják el a rendre való felügyeletet, vagy pedig a rendőrségre és tűzoltóságra kell bízni.

Az albizottság — a katonaság mellőzése mellett nyilatkozva — óhajtanóknak tartja, hogy fölhívás intéztessék a polgársághoz, fiatalsághoz, arra, hogy segítséget nyújtson a rend fönntartására.

A temetőbe — nehogy nagy összetorlódás legyen — csak azok mehetnek be a kik a koporsót kísérik.

A Kossuth-szobor bizottság.

Budapest, márczius 24. (Saj. tud. táv.)
A Kossuth-szobor bizottsága megalakult. Elnökei: Batthyány Géza, Széchenyi Béla,

Eötvös Loránd, czime: Kossuth emlékének megörökítésére alakult országos bizottság. Tagjai: minden törvényhatóságtól 3 tag. A felhívásokat az adakozásokra *Jókai* írja meg. A gyűjtések június 31-ig beküldendők a Házi Takarékpénztárhoz.

A fővárosi küldöttség megérkezése.

Turin, márczius 24. (Saj. tud. táv.) Budapest székes főváros 25 tagu küldöttsége ma délután 2 órakor megérkezett. A pályaudvaron *Márkus* alpolgármester és *Kun* tanácsos fogadták.

A Kossuth-könyvtár hazaszállítása.

Budapest, márcz. 24. (Saj. tud. táv.) Csáky már intézkedett a Kossuth-könyvtár hazahozatalára. *Fejérvataky* muzeum-ort leküdte Turinba a könyvtár csomagolására és hazaküldésére.

Kossuth és a külföldi klerikális sajtó.

Budapest, márczius 24. (Saj. tud. táv.) Az angol, francia, német és olasz sajtó organumainak roppant többsége tisztelettel és melegen emlékezik meg Magyarországra nagy halottjáról. De fájdalom, a még nyitott koporsóval szemben, melyet egy nemzet gyásza von körül, a gyűlölség érzelmeinek hangja se némult el.

A párisi *Figaróban* és *Gouloisban*, e két léha boulevard lapban, melyek egyfelől a főrangú és klerikális körök kegyeit keresik, másrészt a legcinikusabb botrány hajhászatból csinálnak üzletet, a tisztelet egy nagy történelmi alak iránt nem juthatott kifejezésre frivol megjegyzések nélkül. A *Figaróban* egy magyar ember (*Bartha Sándor*) állítja oda az 1848. utáni *Kossuthot*, mint olyan embert, akit csütörtököt mondott diplomáciai cselszövényei sem a legkedvezőbb színben tüntetnek föl.

A *Goulois* még tovább megy és azt mondja, hogy Kossuth nem utánzandó és még kevésbé dicsőítendő politikus oly országban, amely egyensúlyát és fejlődését a szabadelvű monarchia alatt találta meg.

A bécsi klerikális és feudális *Vaterland* Szemere Bertalan ócsárlásokkal teljes cikkét közli Kossuth halála alkalmából... Sárral dobálni a halottat... Ez illik a jámbor és ájtatos katolikus laphoz.

A párisi *Univers*, mely egy nivón áll a Magyar Állam-mal, a legnemtelenebb rágalommal illeti Kossuthot és jezsuita kétszínűséggel gyanúsítja a sorok között, mikor a rágalmazásba beleunt.

A feudalizmussal kaczerkódó klerikális lapok nyilatkoznak így, azon magyar politikusok szövetségeseinek lapjai, akik Kossuth nevével takaróznak és Kossuth haldoklásából igyekeztek egyfelől üzletet csinálni a saját zsebük és pártczéljaik javára, másfelől a kormány egyházpolitikai törvényjavaslatát ellen, melyek mellett éppen Kossuth Lajos emelte fel hatalmas szavát...

Igaz, hogy agyalágyult lutheránusnak még a külföldi klerikális hírlapírók se merték Kossuthot nevezni. A dicsőségnek ezt a kétes pálmáját egy magyar képviselőnek engedték át.

A feltámadás ünnepe a fővárosban.

Budapest, márcz. 24. (Saj. tud. táv.) A feltámadás körmeneteit a belvárosban a roppant tolongás miatt nem tartották az utcán. A fővárosban különben teljes csend uralkodik.

Dementi.

Turin, márczius 24. (Saj. tud. táv.) Alaptalan egy budapesti lap hire, mintha *Umberto* olasz király kondoleált volna *Kossuth* halála alkalmából. Az olasz király mindig jóakarattal viseltetett a *Kossuth* családiránt, de nem kondoleált.

A megezárt „Magyarország”.

Budapest, márcz. 24. (Saj. tud. táv.) Mint a *Bud. Corr.* jelenti, a „Magyarország” ama hire, mely *Lobkovitz* herceg budapesti hadtestparancsnok és több tábornok közt állítólag folyt beszélgetésről szól, elejétől végig koholt.

A tüntetések.

Budapest, márczius 24. (Saj. tud. táv.) A függetlenségi párt tagjai, névszerint *Justh Gyula* pártelnök, abban fáradoznak, hogy a további tüntetéseknek elejét vegyék, mert attól tartanak, hogy mind e tüntetések esetleg csak megnehezítik *Kossuth Lajos* hamvainak hazaszállítását.

Más oldalról azonban megtörtént minden intézkedés, hogy elejét vegyék a csöcselék újabb csoportosulásának.

Budapest, márcz. 24. (Saj. tud. táv.) Az operaházról tudvalevőleg levették a gyászlobogót. A rendőrség attól tartva, hogy a tegnapi tüntetések ismétlődnek, *Bérczy* rendőrkapitány vezetése alatt, *harmincz gyalogrendőr* szállotta meg az operaház környékét. A rendőröknek a délelőtt folyamán nem sok tenni valójuk akadt, csupán arra szorítottak, hogy senki meg ne álljon és csoportosulás ne legyen. Dél felé ugyan támadt egy kis tömeg az *Andrássy* uton, de egyszeri felszólításra szétszoltak.

Budapest, márcz. 24. (Saj. tud. táv.) A rendőrségnél egész gyűjteménye van azon tárgyaknak, melyekkel a rendőrség és a katonaságot megdobálták. Így a hatvani utcában egy ház ablakából számos ásványdarab hullott a rendőrségre, valószínűleg egy ásványgyűjteményből, a kerepesi uton pedig nagyszámban tányérok és ékszerek repültek egy ház erkélyéről.

Pécska és Kossuth halála.

Pécska, márcz. 24. (Saj. tud. távirata.) Községünkben *Kossuth Lajos* temetésére 50 tagu küldöttség fog felutazni. Az ipartestület házában és az izr. templomon fekete lobogó van kitéve, úgy több magánházon is. A róm. kath. templomnál nincs zászló, a plébános rekviemet nem tartat. *Kossuth* szobrára a közadakozást megkezdtek, már eddig jelentékeny összeg jött össze. Ma délután itt előkelő polgárok nagy értekezletet tartottak. Elhatároztuk, hogy április hó 2-án az izraelita templomban rekviemet mondanak *Kossuth* lelkéért. Az előjáróság és szolgabíróság valamint az összes hivatalok megígérték és bejelentették, hogy részt fognak venni rajta. A pécskaiak fel fogják kérni *Rosenberg Sándor* dr.-t, az aradi tudós hazafias érzelmű főrabbit, hogy jöjjön ki szónoklatot tartani ezen alkalommal.

A király a német császári párnáj.

Budapest, márcz. 24. (Saj. tud. táv.) Abbáziából távirják: Beavatott forrás szerint a király szerdán reggel a *Matuglián* át ideérkezik a német császári pár látogatására.

Uralkodók találkozója.

Berlin, márczius 24. (Saj. tud. táv.) Hírlík, hogy *Sándor* czár megígérte *Weider* nagykövetségnek, hogy augusztusban a német hadgyakorlatokon meglátogatja *Vilmos* császárt. *Ferencz József* ugyanakkor látogatja meg a német császárt.

A kereskedelmi szerződés.

Pétervár, márcz. 24. (Saj. tud. távirata.) Az osztrák-magyar-orosz kereskedelmi szerződés véglegesen meg van állapítva. Magyarországnak a sovs vámmra vonatkozó kívánságait *Sándor* czár egyenes rendeletére fölvetették a szerződésbe.

Megújult zsidóüldözések.

Pétervár, márcz. 24. (Saj. tud. táv.) A lapok fentartással közlik, hogy több kormányzóságban megindultak a szokásos zsidóüldözések, sok helyütt a zsinagógákat becsukták. Pétervárott ismét megszorítják a zsidók elleni intézkedéseket, hogy beözönlésüket megakadályozzák.

Budapesti gabnatörzse

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —
Budapest, márczius 24. d. u. 5 óra.

Gabona	Arány	Irányzat	100 kilogramm árt
Búza	bánsági	lányha	7.15—7.60
	tiszavidéki	„	7.20—7.60
	fehértói	„	7.15—7.60
	bácskai	„	7.25—7.65
	észak-magyarországi	„	7.25—7.65
Rozs	—	lányha	5.55—5.75
Árpa	takarmány	osend.	6.—6.40
	égetni való	„	6.65—7.50
	sprföldel.	„	7.90—8.25
Zab	—	szilárd	6.95—7.40
Tengeri	bánsági	szilárd	—
	másnémi	„	4.80—
Káposzta-repoze	—	lányha	—
Kéjcs	—	osend.	4.—
Búza	tavaszi	osend.	7.41—
	június 1894.	„	7.18—7.25
	őszi	„	—
Tengeri	május-június 1894.	szilárd	—
	szept-október 1893.	„	4.94—4.96
Zab	Budapest sz. tavaszi	szilárd	—
	Budapest sz. őszi	„	7.20—7.22
Káposzta-repoze	aug.-szeptember 1893	szilárd	11.55—11.85

Aradvárosi

Évadbérlet
156. szám.

színház.

Havibérlet
16. szám.

Vasárnap, 1894. évi márczius hó 25-én:

D. u. 8¹/₂ órakor, fél árákkal

Felhő Klári.

100 arany pályadíjjal jutalmazott eredeti népszínmű 8 felvonásban. Irta: Rátkay László. Zenéjét: Erkel Elek.

Kezdeté 3¹/₂ órakor.

Este bérletfolyamban:

Romeo és Julia

Tragédia 5 felvonásban. Irta: Shakespeare. Fordította: Szász Károly.

Kezdeté 7 órakor.

Hétfőn, 1894. évi márczius hó 26-án:

D. u. 8¹/₂ órakor, fél árákkal

Vik László.

Történelmi dráma.

Kezdeté 3¹/₂ órakor.

Este bérletfolyamban:

Szegény Jonathán.

Operette 3 felvonásban.

Kezdeté 7 órakor.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

A „széttépett rózsalevelek“-ből.

I.

E dalok rózsaszirmok,
A rózsza a szívem;
Pazar kezekkel irtok
Rajt ihlet percziben.

E rózsza el nem fonnnyad,
Ifjan lépdesem;
Szirmával tele szórlak
Egyetlen életem!

II.

Felöltöttél szememnek,
Amint megláttalak,
Te liliumi termet,
Hajnalsugár alak.

S azóta hányszor látlak,
Hányszor veled vagyok,
Te gyönyörű káprázat,
Mely mindig rám ragyog.

Pekry Károly.

Madártávlatból

Két kis fénykép disziti dolgozó asztalkámat. Keresztfiámé az egyik, keresztleányomé a másik.

Amaz nyugodtan támaszkodik keresztbe font kezeivel a kinyomtatásra; arczán a komoly megfigyelés kinyomtatására, melyet a teljesen világos színű háttér még inkább előtűntet: ajka picziny iveretének nyugodthelyzete valóságos kis csendéletre emlékeztet. Ugy látszik, mintha minden mozgás beszédes kerék szemeibe költözött volna pihenni; s ha a nyakán levő záras csipkedisz, mely vállszalagos kabátjára simul, nem árulná el azonnal a négy és fél éves életkort, azt hinném, hogy valami bacillus ellenszeréről gondolkodik.

Ellentét ezzel a másik.

Jóval kisebb keresztleányom hanyagul veti magát törökülésben egy karszék támlájára. Födetlen karjai fehér pongyolájukból gyöngéd hajlással nyulnak az ölében levő kis baba átkarolására. Ugy látszik, a fényképiró e pillanatban valamivel kellemesen lephette meg: ajkán és szemeiben ott maradt a kedves mosolygás s a jókedvnek sugara élesen villan elő a két szélen mandola alakjára rejtőzködő, kedves kis szemekből.

Gyakran el-elnezegettem e két kis arczot, mit a napsugár e két papírlapra lehelt; meg-elevenednek ilyenkor képzeletemben s egy kis mikrokozmoszt látom bennök a makrokozmosznak, egy kis miniatűr kiadását az egész embernek.

Szemeimben a távolság megszokott árnya, melyből az emberi törekvéseket szoktuk nézni, megnövekedik s e két kis kép olyan perspektívát ad látásomnak, mint amilyen a madártávlat, honnan hasonlítunk kicsiny képeimhez s a világ az emberek nagy játékos-bájához.

Igaz, hogy a játék néha kissé komoly, de hát ez mindegy. Láttam én már sakkozókat, kik órákig ültek egymással szemben s csak azzal adtak magukról életjelt, hogy időnkint figuráikon egyet-egyet mozdítottak.

Nézzük csak a legkedveltebb játékokat, aztán mosolyogjunk rajtuk, vagy gondolkozunk róluk közelebbről, — amint tetszik.

A játékos csoportjai nagyon tarka képet mutatnak. Vannak, akik magukban szeretnek játszani, mint akárcsak a pacienca barátjai.

Ezek rendszeren már összeveszték játszótársaikkal: nem voltak inyükre a játék-szabályok s félreülve duzzognak. Vannak, akik legjobban találják magukat kettesben, ritkábban hármával, míg a nagyobb rész a csoportos játékokat kedveli, melyeknél nagyobb a játszótér, több a mozgás és több társ között oszlik meg a játék érdeke. Az ilyen csoportos játékok éppen ezért a legérdekeesebbek.

Az érdek delejtűjét a vagyon, a család, szeretet, gyűlölet, hírnév, dicsőség ezer meg ezer alakban megújuló motivumai irányozzák s bozzák létre a játékoknak néha akkora bonyodalmaikat, hogy ugyancsak ember legyen, aki kiigazodik belőle.

Ugy látszik a labdázást inkább kedvelik, mert sűrű csoportokban játszzák.

Azok, a kik a játék élén állanak, ügyességük általános érdeklődés tárgyai s könyved ehhez méltán is támaszthatnak igényt, de a kicsinyeket, a játék állandó mamelukjait nem sokra becsülik, Ők boldogok, ha benne lehetnek a nagyok játékában s ha ezt kisebb társaik előtt fitogtathatják.

Különös látványt nyújt a játékosoknak egy másik csoportja. E madártávlatból gyermekeknek látszó emberek egymás háttára kapaszkodva vitetik magukat, mint mikor a fiúk lovas csatát játszanak. Azok, akiknek a hordozás nehéz szerepe jutott, nagyon türelmesek: ellenben az élelmes felül levők követelők s kegyetlenségre hajlók.

Azonban, hogy részvétet az előbbiekről teljes nem lehetett, annak oka csupán az, hogy a szerep változtával a hordozók is éppen úgy méltatlankodtak alulkerekedett társaikkal; sőt némileg meg kellett nyugodnom e látványon, midőn észrevettem, hogy az uralkodás szerepe ösödötől fogva közmegegyezés szerint beletartozik a játékba.

Nevetséges komolysággal gombozik amott egy harmadik csoport.

Ezek, mintha nem is játszanának, mert érdekük nem igen közös a más társak érdekével.

Legfőbb örömiük abban telik, ha mennél több fényes gombot kaparinthatnak kezeik közé. Nem törődnek másokkal, csak magukkal s ha kissé szünetel a játék, reszketve számíttják a bizonyos távolságra állnak a veszteség.

Bizonyos névelésről állnak ezek kis gödröske körül s a ki beleveti gombját, elviszi a többi társakét, kik nem tudtak bele czelelni.

A szenvedély újabb dobásra rendszeren mindaddig sarkallja őket, míg elvégre egy kis erősebb gödröskebe ők is bele nem kerülnek, mi az életben maradt érdektársaknak aztán rendszeren a legnagyobb nyereség.

A játékosok egyik különös csoportjára a dobzó tett figyelmessé.

Sorjában állnak a katonák s egyik közülök arra tanítja a többieket, hogy mi módon lehet leggyorsabban megölni egy másik embertársát, s a kinek nincs inyére a tudomány, annak addig verik a fejébe, míg vagy megszokik, vagy megszökik, ami aztán még rosszabb.

Nem messze e helytől bírósdi játszanak. Eppen most összegezik az enyhítő és súlyosbító körülményeket s a vádlottat elbucsuztatják a napvilágtól, amiért embertársát bántalmazni merészelt.

E kétféle játék igen komoly, s mégis komoly dolognak e távlatból legalább is nagyon furcsa.

Hát még a családi játékok milyen tarka bonyodalmaik!

Vannak pásztori, tragiko-pásztori, tragikomik pásztori etc. színezetű játékok. Legfurcsábbak az utóbbiak, midőn pl. a házastelek valamelyikébe megfeszíti magát a feltekinység pókjára, mely hálójára közepéből nem igen tud menekülni, s a háló minden rezzenésére vérszomjas torokkal rohan valamely képzelte háborító felfalására. A tragikus vagy tragikomikus eredményekről beszámol a statisztika, valópörök, etcetera.

S e madártávlati tarka játékoscsoportokban a játéknemek nem igen változnak, csak a fáradság játékosok helyét töltik be frisebb verléjtűsü, játékosabb újabb társak, s a ténnyen a mozgás szünetlen olyan, mint a hullám, mely dagad, elsimul és ismét dagad.

Az emberiség óriási színjátéka rajzolódik le képzelődésében, ha kicsiny fényképeimben az embert, mintegy madártávlatban esik szemlélnem s ha e tarka csoportok fölrajzaskor kereselem az egységes, a mozgató végcél; keresztfiám komolyan összehuzott szemmel érdeklődve hallgatagon néz reám képes látványáról s keresztleányom? . . . kedves mosolyog rajtam, hogy ilyesmin töröm a fejem . . .

A. V.

Régi nóta.

Hogyha néha be-betértek,
Hol savanyu harcsot mérnek,
Hogyha néha hitör kedvem:
Hochely azért még nem lettem.

Hiss engemet az a harcsos
Betegge tess, éget, mardos;
Hanem azért issom némán
Bár köny is eng osemem híján.

Issom azt a maró italt,
Hiss bennem az ézés kihalt,
Csak a szívem sajog, fájdul
Bántó hintól, vajjudástul.

Régi nóta az én nótám,
Ha mondom is nevetnek rám.
Csak én vagyok egy magamban
Uharatlan, öntudatlan.

Régi nóta az én nótám,
Hissen ti is tudjátok tán?
— Volt egyszer egy — mese más ma —
— Volt egyszer egy barna lányha.

Minden szépet rajta lettem,
Befeje fozt szívem, lelhem
Szerettem őt forón, mélyen,
Zugó véss volt szenvedélyem.

De aztán rám borult az éj,
Szerte foszlott a szenvedély,
Hogy szerettek — mese más ma —
Elhagyott a barna lányha.

Ha én issom van rá okom,
Hocsmáson is nem tagadom.
Hissen a bor balssam nekem,
Megfáitja egész lelhem.

Ésért hogyha be-betértek,
Hol savanyu harcsot mérnek,
Hagyha néha hitör kedvem:
Hochely azért még nem lettem.

Kosztka Mihály.

Salgó-tarjáni ipartelepek.

— Az „Aradi Közlöny“-nek írta: —

Szalay Kálmán.

A budapesti keleti kereskedelmi akadémia hallgatósága legutóbb Salgó-Tarjánra tett egy kirándulást, hogy az ottani ipartelepeket megismerje. Megérkezve oda a „salgó-tarjáni közszénbánya részvénytársaság“ részéről a lehető legszívelesebb fogadtatásban részesítették. A vasutnál kocsik várták a hallgatóságot és a társaság főmérnökének kalauzolása mellett a salgó-tarjáni kaszinóhoz rajtunk, hol pompás világgallegivel várt rejtünk a vendéglátó társaság. Reggeli után a felszerelési raktárt tekintettük meg. Itt a bányászathoz szükséges cikkek voltak felhalmozva. Voltak ott vaslapátok, kaucsuk köpenyek, kemény aczél-csákányok, drót kötelek, csigafurók; mely cikkeknek legtöbbször a telepen állítják elő.

Majd a telepen élelmiszer raktárába térünk. Ez a raktár szintén a társulat tulajdona és azért létesítették, hogy ott a munkásnép olcsón szerezhesse be az élelmi szereket. A raktár egy kezelője — szintén társulati hivatalnok — bocsájtja a vevők rendelkezésére az árukat. A társulat ezen áruk eladására nem nyer semmit, csak ép annyival adja el ezen árukat drágábban a beszerzési áránál, a mennyiből a raktár kezelési költségei kikerülnek. Természetes, hogy — mivel olcsó és szolid árukat szolgáltatnak — az egész 12,000 lakóssal bíró nagy község itt vásárol. Csinál is a raktár évenként egy félmillio frt forgalmat.

Egyéb helyiségek is vannak, s ezekben mindent előállítanak, a mire csak a munkásoknak szüksége lehet.

Figyelmet érdemlő intézmény a gonddal berendezett és tisztán tartott kórház is; a mely a bányákkal és tisztán tartott kórházal egy hálózattal van összekötve. Általában a telep egy 78,000 méter hosszú telefon-vezetékkel bír. A kórházban rend és tisztaság uralkodik. Egy betegszobában 12 beteg van, s legfőbb köztük a szembeteg. A kórházban igen csinos fürdők vannak, s az egész kórházban a munkásnép tartja fenn, a társuladák által, melyekbe a munkás minden műszaki (12 órai) keresményéből bizonyos részt befizetni tartozik. És erre csakugyaa szükségük is van, mert a bányában gyakoriak a szerencsétlenségek, melyek ellen senki sem le-

het biztosítva, s melyek legtöbbje súlyos sérülésekkel végződik. A legtöbb bányaszerencsétlenségnek a beomlás az oka. A kórházi orvos ambulatóriuma fel van minden segédeszközzel szerelve, a mire csak szükség lehet. A bányaszerencsétlenségek elkerülésére igen szigorú rendszabályok vannak életbe léptetve, s a bányahatóság a bányafelügyelőket rendszeresen bünteti minden egyes alkalommal; de mindannak daczára senki sem biztos akkor, midőn az aknába leszáll, hogy viszont látja-e újra Isten szép világát? Épen ezen bizonytalanság adott okot arra, hogy a bányászok e két szót válasszák jelszavuknak:

— Aldás és szerencse!

Ezután magába a köszénbányába szálltunk le.

I. A köszénbányák.

A társulatnak három telepe van, a honnan a köszén aknázzák: A Forgách-akna, a József-akna és a Károly-akna. Igen érdekes lett volna mind a hármát megtekinteni, de időnk rövidsége miatt mi csak a Károly-aknát tekinthettük meg. Az akna előtt egy kövár emelkedik bazaltból, mely a földbe 200 méternyi mélységbe nyulik le. Ezen bazalt-kolosz mellett a föld mélyében mindenütt köszén van és közvetlenül a bazalt mellett a nagy nyomás következtében a köszén két unnyi vastagságban kocszszá fejlődött. Így állott elő a termés kocsz, mely a legkritkább jelenségek egyike.

Legelőször is az u. n. rendelőszobába léptünk. Itt szoktak összegyűlni a műszak megkezdése előtt a munkások. A bányászfelügyelő ezután katalogust olvas. A munkásokat műszak szerint: — és nem napszámra — fizetik. A melyik munkás a katalogus felolvasásakor nincs ott, az azon műszak alatt nem kap fizetést. Egy munkás egy műszak alatt 1.60—1.80 frtot szerez.

Itt aztán levetettük felsőkabátjainkat és helyette munkásköpenyegeket és sapkákat vettünk fel. Azután egy viztartót néztünk meg, ahol a bányából felszivott és előbb megtisztított vizet a fáradt gőz által előmelegítik, hogy aztán frissgőz készítésére felhasználhassák. Innen a gépházba mentünk és láttuk a szállító, vízemelő gépeket és a ventilátort, melyek szükségesegek minden bányához. Itt volt egy írógép is, mely az akna működéséről adott felvilágosítást. Az akna azon készülék, melyen a bányába való leszállás, az onnan való felszállás, az áruk le és felszállítása történik. Ez négy osztályból áll: egy járó osztályból, két szállító osztályból és egy műosztályból.

Ezt megismerve ráállottunk az u. n. csészére, hogy a 160 méternyi mélységbe leszállhassunk. Egy és fél méternyi sebességgel haladtunk lefelé. Amint lejjebb és lejjebb értünk a légnyomás hatását annál jobban lehetett érezni. Gyorsan leértünk, s kezünkben bányász lámpát tartva haladtunk előre. Az alapközlemben találtuk magunkat. Az alapközle a bánya főtja, a melyen ló által vont u. n. «kutyák» (szekérkék) haladnak, melyek szénszállításra használnak. Nem sokára egy ajtó zárta el utunkat. Ez azért volt alkalmazva, hogy a ventilátor által a bányába fújtatott levegő az alap közle szájadékan ki ne mehessen ismét. Jó ideig haladtunk már a 2 méternyi magas és gerendákkal kiácsolozott alapközlemben, midőn egyszerre, ellenkező irányban egy másik út volt látható. Ez a másik út sikló nevet visel. Ezen egy végnélküli aczélkötél segítségével egy «kutyá» működik, mely szénszállításra szolgál. A sikló már csak egy és fél méter magas és a köszén közé van vájva. Oldal falain jól megismerhettük a köszénrétegek képződését, mely a kalauzó főmérnök és mérnök ur információi szerint a következő rétegekből áll: 1. «Kanavasz», ez egy köves palaréteg, előbbi névvel a munkás nép ruházta fel. 2. Pala réteg, melyet el kell távolítani, mielőtt a köszénhez juthatnánk. 3. Körülbelül $\frac{1}{2}$ méternyi vastag barnaszén réteg. 4. Törmelék szénből álló réteg, a melybe — mivel megbontani igen könnyű — szokták furni a részeket, a melyek által a robbantás előkészítetik. Félig meddig meggörnyedve haladtunk egy darabig a siklóban, mikor egy az alapközlel párhuzamos nyílásra akadunk, az u. n. «osztónyílás»-ra. Ily osztónyílások egymástól 30 méternyi távolságnyra vannak, s ezekben dolgoznak a munkások, kiknek felső testük meztelen, hogy az ott uralkodó nagy hőseget kiállhassák. Az osztónyílás csak egy méter magas és itt már csakugyan kétrét hajolva kellett előre kuszni. Ide is sin vezetett be, a melyen szénnel öltött kutyák voltak. A munkások két részre

oszlának: nappali és éjjeli munkásokra. A kik nappal dolgoznak, éjjel alsznak; a kik éjjel dolgoznak, nappal alsznak. Ez egy hétig tart így; vasárnap aztán megcserélik egymást a csoportok.

Ezt megtekintve, ismét az alapközlebe tértünk vissza, melynek egyik oldalán árok van, mely a bányavíz levezetésére szolgál. A bányavíz egy 40 méterrel mélyebben — tehát 200 méternyi mélységben — fekvő rezervoárba vezetik, a honnan a gépházban levő vizszívó készülék vonja fel. A bányában istálló is van, melyben 6 meklenburgi ló van elhelyezve. Ezek a «kutyák» húzására használnak. Van közöttük egy oly ló is, a melyik már három év óta ott van 160 méternyi mélységben, a nagy sötétségben!

Az istálló megtekintése után már várt reánk a lift, mely rövid idő alatt ismét napvilágra szállított. Ezután letettük a bányász-köpenyt és sapkát és elhagytuk a Károly-aknát. Az aknából kijövet balkéz felől egy óriási téren van felhalmozva az a palaanyag, mely nem egyéb, mint szénhidrogén gázok által áthatott föld, s a melyet el kell távolítani a bányából, mert meggyullad. Ott abban az óriási mennyiségben is folytonosan füstöl és ég. A Károly-akna és a József-akna közt van két keskeny vágányból álló pálya, mely lejtősen van építve. A baloldali sínpar a József-akna felé lejt, míg a jobboldali a Károly-akna felé. A kocsikat csak mozgásba kell hozni és maguktól haladnak. De hogy a sebességük mégis korlátozva legyen, egy végnélküli lánccal van alkalmazva amelybe a kocsik egy villa segítségével beleakasztatnak.

Ily módon szállítják egyrészt a Károly-aknából a szént a József-akna mellett lévő szénlerakó helyre, másrészt a József-aknából a palaanyagot a Károly-akna melletti — fent leirt — pala lerakódó telepre.

Ezután a József-akna gépházát tekintettük meg, mely ép olyan, mint a Károly-aknaé, csak hogy a gépek régebbi szerkezetűek.

Megtekintettük még a társulati főmérnök nagy rajztermét és a társulat könyvtárát is. Azután a kaszinóba vonultunk, hol fényesen szervezett ebéddel vendégelt meg bennünket a társulat.

Ebéd után kocsikra ült a társaság, hogy a «Rimamurány-Salgótarjáni aczélgvár»-at tekinthessék meg.

De mielőtt ezt megtettük volna, előbb a szénosztályozó készüléket szemléltük meg. Ez egy aczél-pléhéből készült gép, a mely különböző rosták útján a szenet a következő fajok szerint osztályozza: 1. darab-szén, 2. koczkaszén, 3. Gries-szén.

Innen aztán egyenesen a waggonokba folyik a már osztályozott szén.

II. Az aczélgvárban.

Amint az aczélgvár helyiségébe léptünk, egy oly terembe vezettek, amely két részből áll. Földszintből és egy karzattól. A karzaton óriási, aczélpléhéből készült chamottal bélelt 3 körte van, melyek közül ez alkalommal csak kettő működött. E körtek vékonyabb végén nyílás van, amelyen át töltik beléjük a nyers vasat és a különböző anyagokat. E keveréket aztán erős légnyomás közben hevítik, s e légnyomás mellett a nyers vas aczélá változik át.

Tűzkévek csaptak ki a körtek szájain, s egy-egy füst-elvezető hengerbe futottak. Mikor a hevítés processusa véget ért, a körteket lassan lefelé fordították, hogy a keverék tetején összegyűlt anyag egy alá készített chamotte-kádba lefuthasson. Midőn a salak nagy tűzsugarakat képezve lefutott, egy munkás egy chamotte-fazékba próbát vett ki az aczélból, mit a gőzkalapács alá vitt, összekalapált, aztán lehűtött.

Ha a próba bevált, az egész anyagot egy nagy chamotte-kádba öntötték. E kád egy forgatható nagy chamotte-tengely végére volt alkalmazva, s midőn a folyékony aczél kékes fehér fényt árasztva maga körül a kádba folyt, s a kád már az egész körte tartalmát magába fogadta, a chamotte-tengely egy kis forgással chamotte-hengerek fölé fordította a kádat, mely a részén csappal van ellátva. E csapot aztán megnyitották s az aczél a chamotte-hengereket megtöltötte. A hengerekben — az aczél ezután bizonyos ideig még hűlt, de nemsokára egy daru végére alkalmazott fogó segítségével lehúzták róluk a hengereket, s előtűntek a bár szilárd állapotú, de magukból még mindig vöröses-sárga fényt árasztó, áthévílt, 17 métermázsányi súlyú aczéltuskók. E tuskókat aztán az előbb említett fogó segítségével egy, a helyiség pad-

lata alatt közlekedő, végnélküli sodrony által működő tramwayra helyezik, mely abba a helyiségbe szállítja az izzó aczéltuskót, a hol mindjárt feldolgozás alá is kerül.

Mi is abba a helyiségbe mentünk azután a hová a tramway az aczéltuskókat szállította. Az ideérkezett vastuskó itt újra kemenczébe került, mert a szállítás alatt már annyira megkeményedik, hogy feldolgozás alá nem kerülhet úgy. Amint a kemenczéből kijön különböző formákban nyomatik át és így nyer különböző alakot. A formákba hengerek által tolatik be. Itt nyer az aczél különböző formákat, s kikerül mint vasoszlop, mint «U» vas, s itt dolgozzák fel az aczél drótnak is. Igen érdekes, hogy a drótkészítés alatt hogy fut át tűzkigyóként az izzó aczél mindig vékonyabb és vékonyabb formákban, míg végre egy gépezet által feltekertetik, s mint drótköteg kerül ki. Az így előállított drót kékes felülettel bír, mely kékes kéreg oly kemény, hogy minden további feldolgozásra képtelenné tenné a drótot. Ezért ezt a kékes felületet kénsav és mészkeverékkel leoldják róla. Így kerül azután a homályos felülettel bíró vastag drót-tekerces egy helyiségbe, hol képlékeny anyagon vonják keresztül, s azután egy folyton forgó henger közé csavarják, úgy, hogy a drót folyton feszesen van, miáltal kinyulik. A képlékeny anyagon való áthúzás által a drót fényt nyer; míg a kihúzás által nyerik a különböző vastagságú drótot. Az így előkészített drótból készítik azután a különböző alakú és nagyságú szegeket egy gép segítségével. Amint a drót egy nyíláson előjön, egy folyton mozgó aczél-henger hátulról előnyomul és a drót végét szegfejre lapítja. E henger aztán visszavonul, míg a drót ismét előjön. De midőn már bizonyos hosszúságnyra előre nyomult két oldalról két kés által elmeteszetik és egy alant lévő ládába hull az így elkészített szeg. Itt aztán a legkülönbözőbb alakú és nagyságú szegeket készítik. A teremben zakatoló gépek oly lármát csapnak, hogy a beszédet absolute nem lehet érteni.

III. Az üvegyárban.

Igy megszemlélve az aczélgvárat, az üvegyár megtekintésére indult kocsikon a társaság. Az üvegyár a társulat legújabb telepe! Csak egy hónap óta van üzemben. Egy teremben láttuk felhalmozva az üveg gyártására alkalmas homokot, glaubersót és meszet, melyhez rendszeren vasoxydot szoktak festőanyagul adni. Ezen teremben keverik ezen alkatrészeket össze, de előbb egy aprózó készülék finom porra tör. Egy második szobában üvegtörmeléseket zuzott egy készülék, míg egy harmadikban agyagkoszorukat készítettek. Ez agyagkoszorukat százával szokták a folyékony üveg közé dobni, mert az üvegen levő salakot magukhoz vonják, s könnyűségükkel fogva a folyékony üveg felületén usznak. Az üveg készítésére szolgáló anyagokat egy medenczébe gázzal olvasztják. A medence kör alakú és körülötte egy távolabbi kört képezve vannak a munkások műhelyei berendezve. Amint az üveg anyag teljesen folyékony állapotban van, a munkások előveszik a «pipá»-kat és belenyulnak vele a tűzlávába. A pipa végén egy almanagyságnyi üvegtömb marad. Ezzel aztán előmelegítik azt a kivájt félkörtehez hasonló formát, ahol dolgozni fognak. Ez megtörténvén, újra a pipára szednek egy üvegtömböt, a melyet az előmelegített formába tesznek és forgatnak. Ez által az üveg körte-alakot nyer. Ekkor aztán belefújnak kissé, miáltal az alak hosszukásabb lesz és bőrcacsó alakhoz hasonlítható. Ezt azután egy formába nyomják a formát összenyomják, ismét belefújnak és kész a palaczk, a melynek azonban még nyaka sincs. Az így elkészített nyak nélküli palaczkot letörrik a pipáról és a palaczk nyílását egy fogóval ismét a lávába helyezik, miáltal az formálható állapotba jut. Ezután a palaczk végét egy formába nyomják, miáltal a nyaka is elkészül.

Az így elkészített palaczkot aztán hűtő helyiségekbe viszik; onnan pedig a raktárba.

A tábla- és tükör-üveg gyártást már — sajnálatunkra — nem volt időnk megtekinteni.

*

Mire az üvegyár megtekintését befejeztük, már sötét este lett. Ismét a kaszinóba mentünk vissza, hol vacsora várt reánk.

A látottak egy új világot nyitottak meg előttünk, s elmondhattuk, hogy kevés oly nap volt még életünkben, amely alatt annyit láttunk volna. Hálás szívvel is fogunk mindig gondolni

a salgó-tarjáni ipartelepnek intézőire, kik oly szíves készséggel iparkodtak minél értékesebbé tenni a szerzett tapasztalatokat, s midőn eloucsuztunk tőlük, igaz szívből kívántuk nekik, hogy teljesedjék be százszorosán jelmondatuk:

— Áldás és szerencse!

Az ő képe.

(Berend Mihálytól.)

Ha szép és tiszta arcza
Lelkemben megjelen',
Oly szép, mint rózsaszirma,
S mint zsoldár szennytelen.

Mig nézem áhitatban

Nap-éjjent' . . . úgy vagyok:

Szentet sejték magamban,

Ha rá gondolhatok. —

Mérő Károly.

A csatában.

— Oroszból. —

Az ember szemei elől elfödve az örökkévalóság titkát, emelkedik a kék égbolt a távol hegyekkel határolt síkság felett. A magasban bodros fehér fellegek, melyek a reggeli napsugár hatása alatt szétfolynak a meleg levegőben. Csak a hegyekről nem akarnak eltűnni s szürke fűrtökhöz hasonlóan odasimulnak csucsaihoz.

A ragyogó nap, az isten paradicsomának ez az ablaka, szeretettel árasztja le fényét és melegét a földre. Egy szellőcske se mozdul, a természetben béke, csend és nyugalom uralkodik.

Odalent a völgyben azonban elkeseredett harc folyik. Ott ropon a fegyvertűz s közbe tompán belebömböl az ágyuk döngése. Vér folyik ott, emberek vonaglanak és hálnak meg imával vagy átokkal ajkaikon. Fájdalom és félelem által eltorzított arcu holttestek feküsznek azok mellett, a kiket a halál még megkímélt. Ijedtség, gyűlölet és düh villog szemükből. Golyók süvítése és füttyölése egybefoly a sebesültségével, jajjaival. Pokol, a hol csak fájdalom, szenvedés és halál van.

Miután a harcban használhatatlanná vált az átadott a tartalék-szekerészeknek a fiatal kántártiszt, visszatért ütegehez. A kántárt lova nyakába dobva s szöke fűrtös fejét mellére hajtva, visszavágtatott a csatazajba, talán hogy halálos sebet kapjon. A fiatal, még pihelytelep arczon, mely oly jóságos és szerény, mint egy gyermeké, csendes szomorúság kifejezése ült. A fiatal ember lelkében szép, boldog múlt emlékei, merültek fel. Láta a régi házat maga előtt, melyben a világot meglátta, s a melynek minden zuga felidézé lelkében az ártatlan gyermekkor emlékeit. Ott van az édes anya, ki kulcsait halkán csörtetve, szorgoskodik a házban. Alig vette észre az ember, mégis mindig mindenütt meg lehetett látni mindig mozgó kezének nyomait. Mit csinál most? . . . Talán térdel, könyöktől nedves arcát ég felé emelve, könyörög a mindenhatóknak, hogy tartsa meg fiát, életének egyetlen örömét és vigaszát. Soha sem fogja feledni, mennyi bensőséggel zokogva ölelte keblére, mikor istenhozzádot mondott neki.

Aztán egy könnyel áztatott rózsás arcocskára gondolt; kinek ajkairól életében először hallotta a szerelem részegítő, édes szavait. Igen, ott, fény és öröm volt, minden szerelmet lehelt, mig itt . . . !

Mily legyőzhetetlen könnyelműséggel epedkedett a háboru után, melytől dicsőséget, tiszteletet és kitüntetést remélt! . . . Mennyire mások azok a képek, melyek lelke előtt lebegtek, összehasonlítva a durva valósággal! . . . Azt hitte, hogy karddal kezében fog az ellenség ellen rohanni, s test, test mellett fog az ellenséggel harcolni s vitézségével futásra kényszeríteni . . . Már három csatában vett részt s néhány fogoly kivételével, még alig látott törököt. Néhány sötét, kisebb-nagyobb folt, közöttük felszálló fehér füstfelhőkkel, az volt az ellenség! Vér, keserv és pusztulás volt a valóság!

Milyen könnyelműen vált meg anyjától! Lelkiismereti furdalásokat érzett, hogy nem vette eléggé szívére, mikor a fekete szemü Olgától elbucszott. Csak most érezte igazán az anyai szeretet mélységét s végtelen vágy fogta el a hü barátját, gyermekségének oltalmazóját még egyetlen egyszer karjaiba szoritani, hogy keb-

lén vigaszt és bátorítást nyerjen a nehéz lelki küzdelmekre, melyek még vártak reá. Szíve összeszorult, mintha vasfogóval szoritották volna s a vér lüktetett halántékán.

— Rossz sejtélem ez? — kérde magától s önkénytelenül nyult keze a kántárhoz, hogy lovát visszatartsa.

— Hadnagy ur . . . szólalt meg egy gyöngge hang.

Megrezsent, mintha mély álomból ébredt volna s két szanitárius katonát látott maga mellett, kik egy sebesültet vittek. A szegény alig volt képes lábait emelni, mégis minden erejét összeszedve, odavonszolta magát a tiszt-hez, nyilván, hogy valamit mondjon neki. Véres rongyokba burkolt feje ide-oda ingott vállal között.

A golyó, mely az arczon ment keresztül, a szerencsétlent szörnyen eltorzította. A vér fekete folyamban ömlött le szájából állán és egyenruháján.

— Hadnagy ur — dadogta kinosan a sebesült — ott maradt a fegyverem . . . Legyen oly jó . . .

A fiatal tiszt leugrott lováról s a sebesülthez közeledett.

— Mit kívánsz tőlem, barátom? — kérde részvétellel. — Csak igyekezzél oly gyorsan, a mint csak lehet, a kötözőhelyre jönni!

— Hadnagy ur — suttogta a sebesült alig hallhatóan, mert ereje mindinkább elhagyta — a fegyverem ott maradt . . . Mikor a lövést kaptam, elvesztettem eszméletemet . . . Ezek vettek fel — mondá. Szemével a két katona felé fordulva — de a fegyveremet nem hozták magukkal . . . Mit fog ekhez a százados mondani . . . Istenem, hogy feleljek érte! . . . Ön ismeri a századosomat . . . kérem, hadnagy ur, mondja meg neki, hogy én nem vagyok oka . . . Szívesen visszamennék, hogy elhozzam fegyveremet, de ezek nem akarnak elengedni.

— Ne törődj te ezzel semmit, kedves barátom — mondá a fiatal hadnagy, kinek szemei megteltek könyekkel a részvételtől és megindultságtól. — Légy nyugodt, megmondok mindent a századosnak s ki tudja, talán még keresztet kapsz a melledre . . . De most menj a kötözőhelyre, hogy gyorsan meggyógyulj. Ne törődj többé a fegyvereddel.

A fiatal tiszt még sokáig utána nézett a távozó csoportnak. Hirtelen kipirult arcza s gyors elhatározással nyeregbe vetette magát. Megszégyenítse magát az egyszerű katonától, a ki alig tudja, hogy kiért, miért harcol? . . . Hogy vonakodhatott és habozhatott csak egy pillanattig is, holott az a szegény ördög, szétlőtt fejével, a kinek élete csak órákig tarthat, a csata zivatárából akart visszamenni, hogy elhozza a fegyverét!

A tiszt megsarkantyuzta a lovát s ütegehez vágtatott.

Egy órával később egy gránát szilánkja által szétszakított mellel ott feküdt a fűben, hosszúra kinyulva az ágyuja mellett. Az üteg parancsnoka, ki mint édes fiát szerette a fiatal tisztet, lehajtott fejjel állt mellette, mig barázdás arcán és szürke bajuszán könyek pergették.

Levett főveggel álltak körül a katonák tisztjuk holttestét, mire eljöttek a szanitárius katonák a hordágygyal, hogy egy gyönggében szerető anyának utolsó reményét a sirba vigyék.

Búzavirág.

(Geibel Manóttól.)

Búzavirág-füzért kötök,
Körítelni fűrtidet,
Mert szép arany-hajad fölött
A kék legszebb keret.

E színt azért is kedvelem,
Mert biztat engemet:
Hogy hübb tenálad, kedvesem,
Már senki sem lehet.

Ez égi kék szól titkosan
Arról is ám nekem:
Hogy én egész mennyem majdan
Szerelmedben lelem!

Mérő Károly.

Apróságok

Kossuth Lajos életéből.

A nép ajkán támadt regék legbiztosabb jelzői a nép gondolkodásának, óhajának. Ezért érdemesnek tartjuk feljegyezni az alábbi, mely 1850 elején forgott közszájon.

A soroksári toronyór április elején szokása szerint felment a toronyba, hogy a tizenkét órát hangos kiáltások által adja tudtul a csendesen nyugvó község lakóinak.

Kötelességének bevégezése előtt, tüneményes alak jelenik meg előtte azon intéssel, hogy 12 helyett 13-at kiáltson. Bárha az ór meg is volt némileg lepetve a szokatlan látományon, de kötelességének pontos teljesítésétől el nem tért, s az intés vagy felszólítás ellenére reszketeg hangon elkiabálá a 12-öt. Erre a lény eltűnt, s ő is elballagott.

Másik éjjel, ugyanez alkalommal ismét megjelenik, s ujra az előbbi éjbeli sürgetést hallatja, de a bakter ujra megmarad kötelességei korlátai közt, s a sürgetésnek nem ad helyt, azonban másnap a szokatlan jelenetet tudatván papjával, kikérte bölcs tanácsát. A pap sokkal fontosabbnak találván az ügyet, hogysem saját egyénisége által eldöntendőnek ítélte volna, összehívja a kupak-tanácsot, melyben elhatározott, hogy a bakter a bekövetkező és előre nem látott rossz elhárítása tekintetéből, engedjen a lény felszólításának, és ha még egyszer megjelenik, minden vonakodás nélkül kiáltssa a 12 óra helyett amaz ominosus 13-at.

A szorongatva várt éj sokkal hamarabb, mint bakterünk remélte, bekövetkezett. Vigan siet fel a toronyba. A már két napon megjelent vendég szintén megjelenik, s felszólítja az órát, és ez minden vonakodás nélkül harsány torokka elkiáltja a 13-at.

— Te szerencsés vagy, szólalt meg a kísérteties alak, ime emeld fel szemedet az ég boltozatára. Mondd el, mit látsz?

— Ah, látom a magyar honvéd-tábor megmérhetlen tengerét, látom közepén egész nyugodtsággal Kossuth Lajost, a koronával, mit kezében tart, szólt az éjjeli ór a meglepetés eltitkolhatatlan jelével.

— Nézzél most a föld felé s mond el ismét, mit szemlélnék szemeid.

— Roppant vértenger, a halomra gyilkolt német sereg csak úgy uszik a vérpatakokon.

— Mit előbb láttál az május 12-ike. Min pedig most akadnak meg szemeid, az május 13-ika. Lásd ily vérpatak közepette fogja Kossuth a koronát Pestre bevinni, visszaadván a nemzetnek azt, mit hónapok előtt magával vitt; visszaadja azt, hogy oly embernek fejére tegye, ki nem a nemzet hanyatlását, hanem annak virágzását, szabadságának őrzését tűzé ki célul.

E szavakat hallatá a földöntuli alak, — s eltávozott.

A bakter haza ballagott, s a látottakat elbeszélé az őt kíváncsian váró néptömegnek.

A márcziusi fiatalság küldöttje Pozsonyban felkereste Kossuthot. Kimerülten, betegesen találta íróasztala előtt, de a küldöttet azért igen nyájasan fogadta:

— Beteg vagyok, — mondá, — egy hét óta nem alszom. Emberfeletti munkát végeztem, s erőm nincs arányban akaratommal, lelki vágyaimmal. Mindegy, ezért megküzdünk. Itt van, mondá egy csomagra ütve, a föld szabad a jobbság el van törölve s a nemzet tizenöt millió polgárt nyert. Bécsben még a hadügy és pénzügyminiszterség miatt akadékoskodnak; de mi nem fogunk engedni.

— Ezeket hát elmondhatom küldőimnek? — Szószertint. Es most hadd hallom, mik folynak Pesten.

Ezután az asztalra könyökölve, tányerébe fektetett fővel hallgatta az elbeszélést s midőn a fiatalság küldöttje bevégzé jelentését, ezt kérde:

— Az a föllekesült fiatalság, az a föllekesült tömeg, nem fog-e az első ágyúlövésre szétfutni?

— Nem!

— Helyes, mondja meg tehát nekik, ha Bécsben ügyünk hajótörést szenved, lemegyünk magam állók a fiatalság élére.

Párdorf alatt táborozott a magyar sereg. Le volt hangolva mindeuki. Pedig ez nagy baj a seregnél. Ekkor egyszerre hire szárnnyal: Itt van Kossuth Lajos!

Erre a négy szóra egyszerre olyan lett az egész tábor, hogy a pokol seregével is megverekedett volna.

Kossuth nemzetőr egyenruhában, fehér tollas kerék kalappal, szürke lovon lépett a huszárezredek által formált négyyszög közé, és

megszólalt az ő szívöket hódító, s idegeket lábához varázshangján.

Elmondta, mik ezentúl a tisztek kötelességei, mit vár tőlük a magyar haza és ennek kormánya. A kik ettől idegenkednek, vagy nem akarják szolgálni a magyar ügyet, azok 24 óra alatt sértetlenül elhagyhatják a táborn.

Azután csak beszélt azokhoz, a kik maradnak. Emberfeletti volt az a hatalom, mivel felkesíteni tudott. Mintha nemis emberi ajkáról hangzottak volna a szavak, mintha nemis halandó fejében fogamzottak volna meg azok az eszmék, oly megrázók, oly meghatók és magasztosak voltak.

Az edzett vén huszárok napbarnította arczán a könnyek peregték. Végre olyan extazisba jöttek, hogy lovaikról leugráva, kardot rántottak, s térdre esve, kardjaikat a magasba emelve kiáltották: Az istenre esküszünk, e kar és kard a hazáé!

Kossuth kalapját levette, delejes kék szeméit éghez emelé, — és imádkozott.

Egy ízben gróf Széchenyi Metternich hercegnél a magyar ügyek felől beszélgetvén, utóbbi kikelt Kossuth agitációi miatt, s az ellenzékét nyugtalan szellemmel vádolta. Ekkor Széchenyi elismerve a herceg megjegyzéseinek igazságát, tanácsolá, hogy Kossuthal szemben más politikát kell követni.

— Minő politikát? — kérde Metternich.

— Utilizálni kell őt, mondá a gróf.

— S ha nem lehet? — tudakolá a herceg.

— Akkor felakasztani, — válaszolá Széchenyi hidegen s vállat vonva.

A Hardec vasasok megszállták Kecskemétet, s az ezredes, — született magyar — beszédet tartott az összecődült néphez:

— Mi azért jöttünk, hogy a régi szent békét helyreállítsuk, s hisszük, hogy a magyar nemzet törvényes királyához hű fog maradni.

Beszédét e szavakkal végzé: „Eljen első Ferencz József ausztriai császár, Magyarország királya.”

— De uram, — szólal meg egy kecskeméti atyafi közelében, — eljen ám azért Kossuth Lajos is.

1849 januárjában történt, midőn Windischgrätz volt az ur Pesten.

Az uri-utczai házak egyikéből kijön egy szerezsán, s neveltséges göggel halad a Tigris vendéglő felé, a hol Jellasich volt szállva.

A szerezsánt egy sereg suszterinas követte, s pillanatról-pillanatra szaporodott körülötte a tömeg, mely leirhatlan lelkesedéssel szüntelenül éljenezte Jellasich harambásját.

A szerezsán meg volt lepve, s büszkén lenézte az őt éljenző tömeget s kevélyen járkált, mintha nyársat nyelt volna.

Az éljenzés folyvást tartott.

A Tigris felé közeledvén, a szerezsán kollegái kirohantak, megnézni, mi történik bajtársukkal? Amint a hátát meglátták, rögtön meg volt fejtve a talány és a közönség lelkesedése.

A szerezsán hátára egy plakát volt tűzve, melyen e szavak állottak: Eljen Kossuth!

Az osztrákok három ízben szállták meg Kecskemétet s a nép ujjal mutogatva az osztrák katonaságra, így szólt:

— Ennyi német egy reggelire is kevés Kecskemétnek!

Negyedszer Jellasich szállta meg 1849 márczius 20-án 10000 emberrel és 12 ágyuval.

Ekkor a városba nyomuló horvátok az üveges boltjában levő Kossuth arczképét összeszezták, mondván;

— No kutya magyar! most kiáltod: éljen Kossuth: most már megszámlálhatod, hányan vagyunk.

— Tudod-e öcsém, — kérde Hegedűs Antal, öreg tányei kompossesor Szokoló Viktor öcscsét, tudod-e milyen ember az a Kossuth? Nem ugy-e? No majd én röviden megmagyarázom. Ninos a világon nemzet, mely gunyvevet kevésbé tűrne el, mint a magyar, s ha azt mondom, hogy Kossuthért még gunyvevet viselni is dicsőségünknek tartottuk, nagyobb apológiát Kossuthra, nem mondhatok. Az 50-es években a magyar embert szél-

tében csak „Kossuth kutyákna” nevezték, s mi azért nem haragudtunk, Sőt egy duplán praedicátumos régi nemes atyánkfia egykor át akarván Budáról Pestre a lánchidont menni, azt kérdi a jegyszédőtől; — kell-e a kutyának fizetnie, ha át akar menni?

— Annak nem, lön a válasz.

— No hát én „Kossuth kutya” vagyok, — mond a vén kurucz s tovább ment.

Két vén katona beszélgetett a hatvanas évek végén a korona kávéházban. Egy osztrák ezredes, és egy tíz évet Olmützbent töltött császári huszárnagy, aki a szabadságharc előtt osztrák főhadnagy volt.

— Mond csak öreg kamerad, — kezdi a volt szabadságharcost faggatni az osztrák ezredes, — igazán olyan ellentállhatatlan bübáj volt annak a ti Kossuthoknak a szónoklatában?

— Hát annyit mondhatok neked öreg, hogyha csak egyszer is hallottad volna, hihetőleg velem együtt furdóztál volna tíz esztendőig Olmützbent.

1841-ben az ifjuság fáklyászenét adott Kossuthnak. A fiatalság szónoka Degré Alajos volt, akinek — miként maga bevallja, — torkán akadt a szó, midőn a nagy hazafit megpillantá. De mégis csak elmondá beszédét s midőn Kossuth felelt, s távozott, megnyitak Kossuth lakásának emeleti ablakai s Kossuth mellett megjelent Deák Ferencz karján keresztfiával, a kis Kossuth Ferenczozel.

Ritka ember dísekedhetett azzal, hogy e két férfiut így együtt látta.

Kossuth rendesen csendes, nyugodt hangon társalgott. Néha azonban meg-megvillant szemében még az utóbbi időben is az ellenállhatatlan tűz, s ilyenkor a következő percben megcsendült hatalmas hangja. Rendszerint, ha politikára került a szó.

— Bizony uraim, — mond egy ily alkalommal, kezével hatalmasat ütve az asztalán levő vastag könyvre, halátlatlan dolog ez a politizálás. Az ember fáradozik, tervez, gondolkodik, — és mások határoznak. Én a természet-tudományoknak élek, mert az pozitív.

Egy alkalommal, — midőn már beköltözött Collegno il Barraconéból Turinba, — szóba került barraconnei lakása, s az öreg ur mosolyogva mondá el, hogy barraconnei háza erkélyről oly remek kilátás volt, hogy mindenkit elragadt, az egy Duka Tivadart kivéve.

— Mikor ugyanis — kezdé — Duka Tivadar visszatért Indiából, meglátogatott Collegno-ban. Kivezettem az erkélyre, s bizonyos öntelt büszkeséggel kérde, hogy tetszik a kilátás?

— Megbocsásson uram, — viszonzá Duka Tivadar, — de engem ez a kilátás nem lep meg, — mert én tizenhatsz esztendeig élttem Indiában, s ott sokkal nagyobb hegyeket láttam.

Egy alkalommal billárdszobájában társalgott néhány magyarral. A Tiszaszabályozás került szóba, mert akkor kezdték Szegedet agyonrekonstruálni.

Kossuth szemben állott a tekeasztallal, megvetette lábát kandallójának s kezdte apróra fejbonzolgatni az egész Tiszaszabályozást. Kifejtette hiányait, kimutatta, hogy lehetetlen a jelenlegi szabályozási rendszer mellett az alsó Tiszán annyi viznek lefolyni, a mennyi a felső Tiszából alá ömlik; végezetül elmosolyodott, s mondá.

— Hja! ki tehet róla, — kérem szivesen, — ha bizonyos szakértők is csak úgy gondolkoznak, mint az egyszeri baka, aki fent a Duna eredeténél sapkájából betömte a forrást, s büszkén mormogta maga elé:

— No ugyancsak fognak odahaza Duna-földvárán csodálkozni, hogy egyszerre csak kiszáradt a Duna!

Egy kortársa így jellemzi Kossuth első szereplését az 1832/36-iki országgyűlésen: Az 1832/6-iki országgyűlésen a hosszas tanácskozások tömegének háta mögött, egy közfigyelmet ébresztő arany toll merül fel, a legnagyobb pontossággal, szokatlan ügyességgel jegyző és világosító fel az országgyűlési vitatkozások folyamát, szellemét, míg azelőtt honfiaink vétkecs hanyagsága miatt nyom nélkül hangoztak el a mulandóság pusztájában.

És ez az aranytoll, a politikai journalistikánkat egy századdal előbbre vitt, csupán írott „Országgyűlés Tudósítások” szerkesztője, — Kossuth Lajos kezében ragyogott.

1848 szeptember havában történt, midőn szeregeink Schwechat alatt tanyáztak, s Kossuth szinte oda ment.

Egyik reggelen, egy veterán Würtemberg huszár áll elébe, s e szavakat intézi hozzá:

Hoztam uram németet, — s a huszár diadallal mutat a mellette lovagló, lefegyverzett vasas tisztre, kit az előrson fogott el.

Kossuth elbeszélte magának az elfogatás történetét, s az előadás, — annyira megtetszett neki, hogy a fogolyért 10, a lováért pedig 10 pengő forintot ajándékozott.

A huszár megpödörvén hosszú őszbevegnyű bajuszát, álmélkodást mutató arcczal e szavakra fakadt:

— A ló megér ugyan 100 pengőt, de a német, isten ugyse nem tized!

A nép 1848-ban minden katonát Kossuth katonájának tartott, s azt hívé, hogy az egész hadsereg az övé, és ruhát, fegyvert saját ersnyéből állítja ki; azt is hívé, hogy az egész ország Kossuthé. Ez onnan magyarázható, népnek sokkal többet hallotta említeni Kossuth nevét, mint a királyét.

Mily általános tisztelet tárgya volt e nagy férfiú, kiviláglik az alábbiakból:

Zemplénmegye egyik helysége lefestette Kossuthot s az előjárók különösen meghagyták a festőnek, hogy fejét környező dicsfényvel fesse le, — mi valóban megtörtént, a sikerült kép az oltár fölé akasztatott.

Nem utolsó példáját adta rajongásnak az a nógrádmegyei paraszt asszony sem, ki meglátván Kossuth arczképét, földre borult, s másocik üdvözítőt szemlélvén benne, több ideig imádkozott a kép előtt.

Vagy a vén huszár a szabadságharc után:

— Nekem nem parancsol senki, mert én három császárt szolgáltam: Ferencz császárt, Ferdinánd császárt meg — Kossuth császárt.

Windischgrätz Alfréd herceg megvén a negyvenes években Felső-Magyarországon Motesiczky-család birtokát. Mettera de — kinek valaki azt mondá, — mennyire sajnó Windischgrätz a magyarokat, gunyosan jézé meg:

— Ime! ismét egy ellenzékivel több, a ki a Kossuth zászlója alá sorakozik.

Pár évvel később furcsán teljesült e jóslat.

Pestmegye ama közgyűlésén történt, melyen István főherceg először lépett nyilvánosságra.

Széchenyi és Batthyány Lajos együtt mentek a gyűlésre, s előbbi ép úgy, mint Kossuth, pantallóban jelent meg.

— Hála Isten, mondja Széchenyi, — pantalló tekintetében legalább megegyezünk Kossuthal.

— Most már legalább te sem mondhatod, — viszonzá Batthyány, hogy: Kossuth egy sansculotte!

Mikor 1847 október 17-én a pestmegyei választók, unnepi körmenettel vonultak be a másnapi választásra, — Podmaniczky Frigyes, — Kossuth egyik főkörtese, a váci választók élén vonult be lobogó ingujjal, pitykés dolmányban, szürrel a vállán s árvalánytollas kalappal a fején.

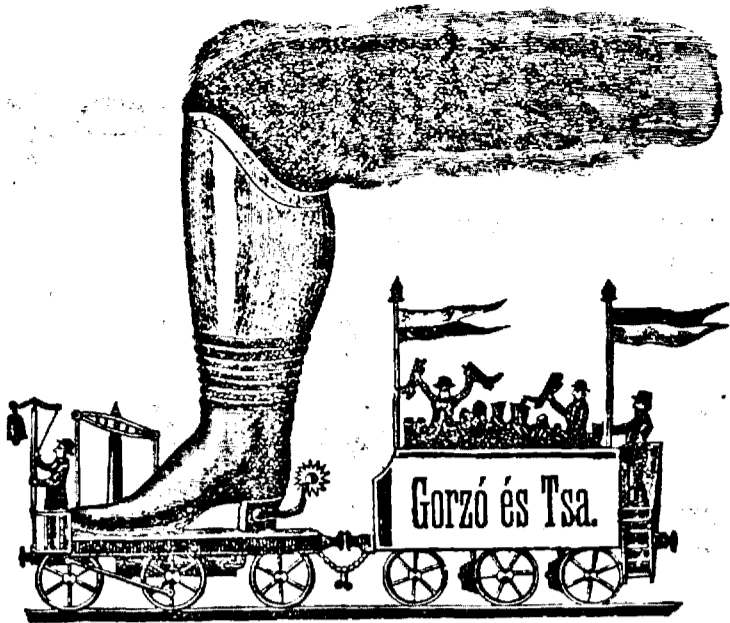
A mint a pesti burgerek felismerték, ujjal mutogattak rá, s vivatot kiáltottak neki, — mondván:

— Der liberale Baron ist ganz alá Milfayt costumirt, bravo! der Kossuth soll leben.

Milfayt volt Sobri Jóska leghirvesebb czimborája.

Egy pesti megyegyűlésen marasztalták a nemes urak Széchenyit, — a ki hazafelé készült, — hogy még Nagy Pál akar neki felelni.

— Kossuthot meghallgattam, — viszonzá a gróf, — fagyalt után nem eszem paccalt.

ARADI CZIPŐGYÁR
arad-csanádi vasuti palotában.
Egyéves önkéntesek becses figyelmébe!

☞ **Bakkancsok és csizmák** ☜
előírás szerint eszközöltetnek.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses figyelmét felhívni

dusan felszerelt czipőgyárunkra,

illetve raktárunkra, mely bárkivel szemben is versenyképes azért, hogy a tömeges mennyiségben való előállítás folytán szolid kivitelű, izléses és amellyel olcsó árakkal szolgálhatunk t. vevőinknek. Különösenfigyelmet fordítunk a mértékutáni megrendelésekre. Ugyanott javítások is elfogadtatnak.

Gorzó Antal és Társa.

**A legkedveltebb
szoba-illatszerek,**

578

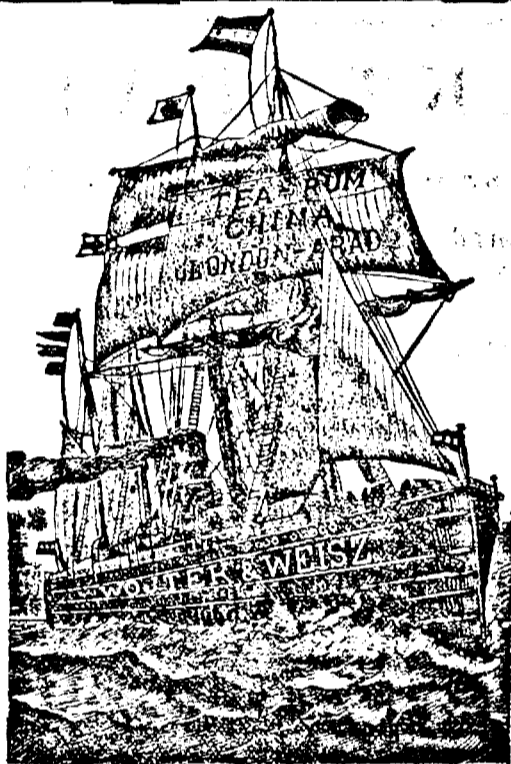
u. m.:

Gyöngyvirág,
Salon-bouquet,
Amour-bouquet,

Orgona,
Levendula,
Kárpáti fenyő.

15 7-12

☞ **Telefon-szám 147.** ☜

Tea és Rum

különlegességeink nagy raktárát,
u. m.:

Caravan, Suchong, Congo,
Pecco, Mandarín és császár-
keverékek, valamint
legzamatosabb

jamaicai rumjainkat

becses figyelmébe ajánljuk.

☞ **Telefon-szám 147.** ☜

Kapható csakis
ARADON,

VOJTEK és WEISZ

gyógyáru-üzletében,
Andrássy-tér 14. sz.

Dürr Testvérek

fűszer-, csemege-, gyarmatáru-, ásványviz- és borkereskedése
az „arany szarvashoz“ Aradon, fő-ut 2. sz. a városházzal szemben.

☞ **A bőjt beáltával** ☜

bátorkodunk a nagyérdemű közönség figyelmébe ajánlani a következő cikkekét, u. m. :
legfinomabb **francia sardiniát, angolnát, valódi astrahan és orsovai
nagyszemű halikrát,** nemkülönben a legfinomabb módon elkészített különféle **hárin-
geket,** mindennemű **conserveket,** a legnagyobb választékban, ugyszinte

☞ **valódi balatoni élő halak** ☜

folyton friss állapotban kaphatók. Ajánljuk továbbá válogatott **carfioljainkat.** Naponta
friss, tisztán kezelt pusztai vaj, valódi **znaimi ugorka, bozeni befőttek**
a legnagyobb választékban. Valódi **francia pezsgő és bor, cognac.** Friss hi-
degen sajtolt lenolaj.

1894. TAVASZ. 1894.

NEUMANN M.

férfi-, fiu- és gyermek-ruha áruháza
ARAD, ANDRÁSSY-TÉR 19. SZÁM.

 Szabott árak.

Alapított 1845-ben**RAKTÁRAK:**

Bécs, Mariahilferstrasse 35. szám.

Bécs, Kärnthnerstrasse 31. szám.

*Szabott árak.*Arad.
Debreczen.
Ujvidék.
Nisch.

Merán.

Nagyvárad.
Temesvár.
Fiume.
Laibach.Eszék.
Zágráb.
Szofia.
Becserek.

Trieszt.

Pancsova.
Belgrád.
Szerajevo.
Szilisztria.*Szabott árak.**Alapított 1875.***Kizárólagos***Alapított 1875.***női confection-raktár.**

Nagy választék

minden e szakmába vágó cikkekben

lehető jutányos áron.

STERN M. A.

ARAD,

Andrássy-tér 9-ik szám.

HUSVÉTI KIÁLLÍTÁS!

HUSVÉTI TOJÁSOK,

husvéti báránycák, husvéti nyulak, husvéti csemegék
és desszertek darabja 2 krtól feljebb.

Kaphatók a legnagyobb választékban

BECK ALAJOS

csukorka, csokoládé és csemege üzletében

ARADON, színház-épület, a főbejárat mellett.

Háztető-lemez,
gabona-zsákok,
repcze- és vízmentes ponyvák,
gépolaj,
gépszijak, kötélárúk,
kitünő minőségben és legolcsóbb ár-
ban kapható

Reich B. Károlynál

szabadság-tér 1. sz.

314 3-4

Zálogtárgyaknak elárverezése.

Van szerencsém a t. cz. közönség-
nek ezennel tudtul adni, hogy 2-4

1894. ápril 5-én csütörtökön
délelőtt 8 órakor a tek. városi kapitány
hivatal egy tisztviselője jelenlétében
üzlethelyiségemben Kossuth-utca 12.
sz. azon

1894. évi január hóban esedékes
zálogtárgyak, melyek lejáratkor ki nem
váltattak, sem elzálogolási határidejük
meg nem hosszabbított, a legtöbbet
ígérőnek készpénzfizetés mellett el fog-
nak adatni.

Weisz Dávid.

5687 | 894.

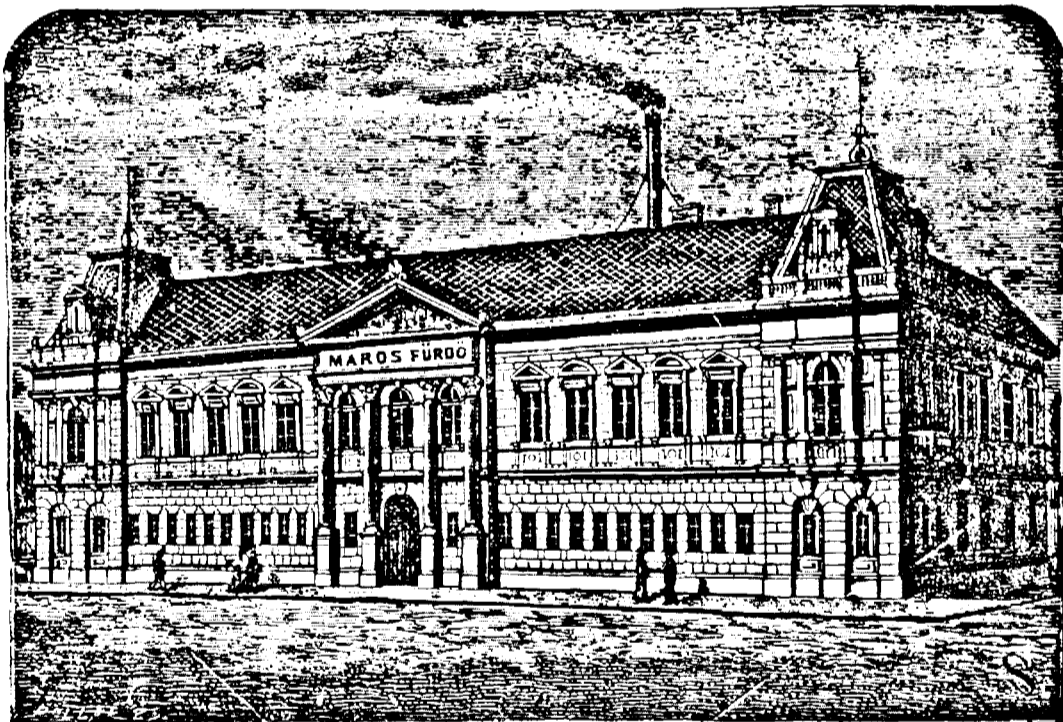
1-3

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. honvédelmi mi-
niszteriumnak rendelete nyomán ezennel köz-
hírré tétetik, hogy a hadsereg katonai nevelő s
képző-intézeteiben rendszeresített magyar állami
alapítványi, továbbá a katonatiszti leányok ne-
velő intézeteiben, a fumei cs. és kir. hadtenge-
részeti akadémiában és a cs. és kir. hadapród-
iskolákban az 1894 | 95-iki iskolai év kezdetén
több egész és fél díjmentes kincstári, illetőleg
alapítványi és fizetéses hely fog betölteni.

A részletes felvételi feltételek a városi ka-
tonai ügyosztálynál betekintheők.
Arad, 1894. márcz. 17.

A városi tanács.

A váróteremben hideg étkek és italok mértékelt árak mellett kiszolgáltatnak
Szűrt Maros-ivóvíz eladására is havi bérlet nyitattak. Előjegyezni a pénztárnál lehet.

Gőzfürdő.		Vizgyógy.	
Egy személy-jegy	— frt 70 kr.	Egy személy-jegy	— frt 50 kr.
10 drb bérlet-jegy	5 frt 70 kr.	30 drb bérlet-jegy	18 frt 50 kr.
Egy deák-jegy	— frt 40 kr.	Vas és móor-fürdő.	
Uzás-tanítás.		Egy személy-jegy	1 frt — kr.
Idényjeggyel együtt	12 frt — kr.	10 drb bérlet-jegy	9 frt 50 kr.
Uzoda.		Kád-fürdők.	
Egy személy-jegy	— frt 30 kr.	Ruhával	— frt 50 kr.
4 darab bérlet-jegy	1 frt — kr.	Ruha nélkül	— frt 40 kr.
10 drb bérlet-jegy	2 frt — kr.	Villany-fürdő.	
Egy gyermek-jegy	— frt 20 kr.	Egy személy-jegy	— frt 70 kr.
10 drb bérlet-jegy	1 frt 50 kr.	10 drb bérlet-jegy	6 frt 50 kr.
Hideg és gyógy-fürdő.		Külön ruha-díjak.	
Egy személy-jegy	— frt 50 kr.	1 lepedő vagy palást	7 kr.
10 drb bérlet-jegy	4 frt 58 kr.	1 törölköző	8 kr.
30 drb bérlet-jegy	13 frt 50 kr.	Pénztárnyitás nyáron reggeltől 6 órakor.	
Masszázs egy személy	— frt 70 kr.	télen reggeltől 7 órakor.	

A Simay-féle gőzfürdő-épületben az emeletben napos vagy hónapos szobák bérelhetők.

A t. cz. birtokos urak figyelmébe!

Aradváros központjában, a színház közelében lévő Simay-féle gőzfürdő-épület emeleti részében, több
utcai, parkettával kikapolt szoba, hónapos vagy éves bérletre szolgálattal kiadó.
A háznál van vízvezeték, szűrt Maros-víz, és télen át gőzfűtés.

9 7-12

Az olcsóság esedéje!

a hol mindent fél árbau lehet venni
csakis, de csakis

Kilényi R. és Társa

7, 14 és 30 kros bazárjában

a színházépületben, a 18 vértanu szobor
átellenében van. 102 8-8

Iskolai táskák potom árért.

Alkalmi ajándékok

hihetetlen olcsó áron.

Gyermekjátékok majdnem ingyen.

Gyermek és férfi kalapok minden árbau.
Gyermek és férfi ingek, harisnyák, nyak-
kendők, gyermekkoscsik, utazó bőröndök,
esernyők, stb. stb.

olcsóbban mint bárhol.

Minden hasonló készítményekkel szemben, előnyben kell részesíteni ezen labdacsokat. Mentések minden ártalmas anyagtól, a legnagyobb eredménnyel használatnak az altesti szervek betegségeinél, könnyen használók és vértisztítók; egy gyógyszer sem kedvezőbb és emellett ártalmatlanabb a

székrekedések

leküzdésére, mely a legtöbb betegségeknek biztos forrása. Cukrozott alakja miatt még gyermekek is szívesen veszik. Ezen labdacsok Pitha tanártól igen megtisztelő bizonyítványt nyertek.

Egy doboz, 15 labdacsot tartalmazó 15 kr., Egy henger, mely 8 dobozt, tehát 120 labdacsot tartalmaz, ára 1 frt.

ÓVÁS!

Minden doboz, amelyen a cég: Gyógyszertár „zum heiligen Leopold“ nem áll és a hátsó oldalán védjegyünket nem hordja, egy hamisítvány, melynek megvételétől a közönség óvatik. Igen figyelni kell, hogy ne egy rossz, semmi eredményt nem bír, de épséggel ártalmas készítményt kapjanak. Határozottan kell kérni: Neustein-féle Erzsébet-labdacsokat; ezek a borítékon és használati utasításon az itt látható

aláírással vannak ellátva.

Raktár Bécsben: Apotheke „zum heiligen Leopold“ des Neustein Ph., belváros, Ecke der Planken- und Spiegelgasse.

Kapható:

RING LAJOS

„Angyalhoz“ címzett gyógyszertárban Aradon, Asztalos Sándor-utca 1-ső szám.
980 10-12

Csomor és Jókai cserépegézőknél Makón

kapható:

I. rendű téгла 1000 darab 12 frt 50 kr.
Gerinczre való cserép egy darab 5 kr.

Képviselőjük:

Birnstingl J. Aradon,
Kazinczy-utca 2. szám.

1868. év óta bevált szer.

BERGER-féle gyógy-

KÁTRÁNY-SZAPPAN

orvos tekintélyek által ajánlva, Európa legtöbb államaiban nagy sikerrel alkalmaztatik

mindennemű bőrkütegek

ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, kossz és előd-kütegek, ugyintén orr-rezeség, ótvár, fagydag, láb-izadási, fej- és asakállkorpa ellen. A Berger-féle kátrányszappan tartalmazza a fa-kátránynak 40 %-át és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrányszappanoktól lényegesen különbözik. Csak azok elkerülése végett határozottan Berger-féle kátrányszappan megrendelése a az ismétlődő vagy gyógymentés kéri. Idült bőrbetegségeknél sikerrel alkalmaztatik a kátrányszappan helyett a

Berger-féle gyógy-kátrány-kénszappan. Amely esetben ezek jobbnak találhatók, csak a Berger-féle kátrány-kénszappan kérendő; miután a külföldi utazatok hatástanoknak bizonyulnak. A gyengébb kátrányszappan az aróbőr tisztálaltanságai

eltávolítására, a gyermekeknek valamenyfi fejbetegségei ellen felhathatlan bőrtisztító moxodó és furdószappan mindennapi használatul szolgál a

Berger-féle glicerín-kátrányszappan

20% glicerín tartalommal és finom illattal. Ára minden fajnak használati utasítással együtt 25 kr. A többi Berger-féle szappanokból különösen kiemelendők: Benzoe-szappan a bőr ánoztására, berax-szappan pattanások ellen, carbol-szappan a bőr simítására bimbőhelyeknél és mint fertőtlenítő szappan, lohtály-szappan rhums és aróbőröség ellen, szepil-szappan igen hasznos, Tannin-szappan lábissada és hajkihullás ellen; fog-szappan a legjobb fogtisztító szer. A többi Berger-féle szappanokat illetőleg utalunk a rópiratokra. Csak Berger-féle szappanokat kell kérni, miután számtalan hatástalan utazatok vannak. Gyár és főraktár: G. Heil & Comp. Troppan. Erdmújell külföldre a nemzetközi gyógyszerkalkuláción Bécsben 1888.

Kapható Aradon:

Rozsnyay Mátyás, Kiss István, Ring Lajos és Demkó Géza urak gyógyszertárban, különben pedig amagyarországi legtöbb gyógyszerterak-
338 1-6

Arad szabad királyi város polgármesterétől.

79 | 894. pm.

51 9-02

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönsége részéről közhirre tétetik, hogy a városi árvapénztárból és a város által kezelt alapokból törlesztési kölcsönök vehetők.

Fizetendő évenként: 23 évi törlesztésre 8% a melyből tőke törlesztésre esik 2%, 26 fél évi törlesztésre 7 1/2%, melyből tőke törlesztésre 1 1/2% fordittatik. 32 évi törlesztésre 7%, amelyből tőke törlesztésre 1% számoltatik el. A kölcsönvevők jogában áll a kölcsönt a törlesztési időn belül is félévi felmondásra a fél-évi kamat különbözet megtérítése mellett visszafizetni.

Arad 1894. január 10.

Salacz Gyula,
királyi tanácsos polgármester.

2 arany, 13 ezüst érem, 9 diaz- és ésméremé okmány.

KWIZDA FERENCZ JÁNOS

KWIZDA-féle

Restitutionsfluid

cs. és k. kiv. szab. mosóvíz lovaknak.

Egy palaczkkal 1 frt 10 kr. o. é.

30 év óta udv. istállóiban valamint katonai és polgári nagyobb istállóiban is, használatban; nagyobb erőfeszítések előtt és után erősítésül; továbbá flezamodások, rándulások, az inak merevsége s más ily alkalmaknál; képesíti a lovat kiváló teljesítményekre idomításnál.

Fő letét: kerül. gyógyszertár Korneuburgban.

132

osztrák-magyar cs. és kir. udvari szállító.

román kir. udvari szállító.

Tessék a főnnebbi védjegyre ügyelni, a vételnél határozottan kifejezni Kwizda-féle Restitutionsfluid.

Kapható a gyógyszerterakban és drogistáknál.

PANKER VIKTOR

épület és műlakatos

ARADON. Akác-utca 1. sz. és javítóműhely Szabadságtér 10. sz.

Van szerencsém a n. é. közönségnek

épület- és műlakatos műhelyemet

egy jó és jutányos munka mint pontos és gyors kiszolgálást tekintetében különösen ajánlani.

Elvállalok minden szakmabeli munkát, nevezetesen: ablak és ajtó vasalásokat, takaréktűzhelyek, sir- és folyosókorlátok készítését, melyekről a legújabb min-ták szerint, természetes nagyságu rajzokkal is szolgálok; továbbá vasajtókat és ablakokat, hullámrédőnyöket, portale vasalásokat ponyvagépezettel együtt. Javítások és tatarozások pontosan, gyorsan és a legjutányosabban fogantatosittatnak. Különösen figyelembe ajánlom azon előnyt, melyet vasablakok készítésénél nyújthatok azáltal, hogy a felemelt vasárak mellett is képes vagyok ezeket kilogrammonként 27/-krért készíteni. Végezetül megjegyzem, hogy minden nagyobb megrendelésnél ár-engedelménnyel is szolgálok, és vasszárító ko-sarakat — nedves épületek kiszá-ritásához naponként 25 kr. díjért rendelkezésre bocsájtok.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását és minél számosabb megrendeléseit kérve, maradtam kiváló tiszteléssel

Panker Victor

épület és műlakatos.

Akác-utca 1. szám.

Azok kik ismerik

Dr. Dehaut.

labdacsait Párisból,

nem kéne azokat igénybe venni, midőn másképen.

ők ezen

hashajtó s vértisztítónál

sem rossz ízűt; sem fájdalomtól, sem más kellemetlenségtől nem tartanak, mert ellentétben más hashajtókkal nem kell mellette diétát tartani, sőt ezen labdacsok akkor hatnak gyökeresen, midőn jó tápláló elődelekkel, vagy erősítő italokkal vétetnek be. Foglalkozásunk szerint azon órák választatjuk, mely leginkább nyúlnak van. A hashajtás által előidézett gyengeség a táplálék által ellensúlyoztatik, s így ismételtetjük a hashajtót azükség szerint. Egy doboz ára (25 drb) frt 1.50. Egy doboz ára (50 drb) frt 2.50.

Kapható Budapesten,
TÖRÖK JÓZSEF
gyógyszerháza Erőp-csán 2.

VIZJELZÉS.

1894. évi márczius hó 24-én reggel 8 órakor észlelt víz-állások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vízmérőzén.

Észlelési állomás	Hőmérséklet °C	Időjárás	Vízállás	
			Vizállás cztimétr.	Jégvastagság cztimétr.
Branyoska	+ 5°	borult	+ 70	—
Soborsin	—	—	—	—
Radna	—	—	—	—
Arad	+ 3°	derült	+ 51	—
Makó	+ 6°	derült	+ 75	—
Szeged	+ 4°	derült	+ 126	—

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vízállásokat jelzi.
A - jel a 0 alatti hőmérsék és vízállásokat jelzi.
Arad, 1894. márczius 24.

A m. kir. folyamérnöki hivatal.

NYILTÉR.*

RAVASZ IMRE

Legelső fényképészeti és festészeti műterme

Aradon, Andrásytér 15. sz.

armannpalota kerthelyiségében.

Elvállal minden fényképészeti szakmába vágó munkákat, készít kis képekről nagyobbításokat egész életnagyságig, olajban festve, vagy retoucheban. Továbbá látogató-jegy alakú fényképek ugyszinte Cabinet, Makart, Promenad Budoir és az ugynevezett uj forma képeket, chromo-festett s beégetett képet, melynek finomsága minden festett képet felülmul. A legnyughatatlabb gyermek megszólalásig élethűen egy másodperc alatt bármily nagyságu alakban lefényképeztetik, a műteremben készült munkálatok tiszta és élethű kiviteleért kezesseg nyujtatik. Felvételek kívánatra üzleten kívül is eszközöztetik a legjutányosabb árak mellett.

Kedden és szerdán este a volt Wittmann-féle sörcsarnokban

Hamza Miska nagyváradai első zenekara

hangversenyt

rendes.

Ez uttal van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a régi és legjobb hirnévnek örvendő, ezelőtt Wittmann-féle sörcsarnokot átvettem és főtörökvesem oda fog irányulni, hogy t. vendégeim teljes megelégedését kiérdemeljem, kitünő tiszta italok és jó ételek nyujtása által.

Magam a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlva

Kiváló tisztelettel:

Dobranszky Márton.

Nagy női confectio és férfi ruha raktár.

DUSAK T.

(Andrásytér 14-ik szám. Hermann-palota.)

Ajánlja a t. os. helybeli és vidéki közönségnek a

tavaszi idényre

a legujabb divatu

kész női-, férfi- és gyermek ruhák

nagy áruházát

feltünő olcsó árakon.

* Az ezen rovat alatt közzétett nem vállal felelősséget a szerk.

Kitünő, jó minőségű

román és műportland CZEMENTET

szállít jótállás mellett

az aradi és csanádi egyesült vasutak cement- és agyagáru-gyára.

319 4-*

M. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége.

5371. sz.

1-3

Pályázati hirdetmény.

Pályafentartási fák szállítására.

A magyar kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének vonalain az 1894. évben még 422.151 m³ faragott puhafa szükségeltetik, melynek szállítására ezennel nyilvános pályázat hirdettetik.

Ezen anyag pontos méretei a részletes jegyzékben illetve ajánlati mintában vannak felsorolva.

Az üzletvezetőség fenntartja magának a jogot, hogy a tényleges megrendelés alá kerülő köbméter összmenyiségből a méretjegyzékben előforduló legkisebb és legnagyobb szélesség, hosszúság és vastagság határain belül az 1894. év folyamán még további 30%-ot ugyanazon ajánlati árak és feltételek mellett megrendelhesen, miért is a nyertes szállítók megfelelő faanyagot kötelesek készletben tartani.

Az ajánlati árak az ajánlati mintán kitüntetett egységek szerint számban és szóban teendők ki.

Az esetben, ha nem átlag árak ajánlatnak, az ajánlati minta jegyzet rovatában kitüntetett méretcsoportok szerint lesznek az ajánlati árak kitüntetendők.*

Az ajánlat az egész szükségletre, vagy annak bármely részmenyiségre is szólhat.

Az 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok ezen kulczimmal: »Ajánlat pályafentartási fák szállítására 5371. számhoz« 1894. évi április hó 8-án déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetőségének általános osztálya főnökéhez benyujtandók vagy posta útján beküldendők.

Bánompénz gyanánt az ajánlott mennyiség értékének megfelelő 5%-a készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban 1894. évi április hó 7-ének déli 12 óráig az aradi üzletvezetőség gyűjtőpénztárába letendő, esetleg oda posta útján beküldendő.

A szállítás az anyagok szállítására nézve fennálló 129,381/91. sz. általános, valamint az épület és vágott pályafentartási fakra vonatkozó 136,719/92. sz. különleges feltételek alapján eszközöndők, mely feltételek a m. kir. államvasutak igazgatóságánál és minden üzletvezetőségénél naponként a hivatalos órákban megtekinthetők.

Mindegyik ajánlattevőről feltételeztetik, hogy a vonatkozó szállítási feltételeket ismeri és azokat egész terjedelmében elfogadja.

A pontosan betartandó szállítási határidő az ajánlati mintán ki van tüntetve.

A jelen pályázat tárgyát képező faanyag a m. kir. államvasutak valamely állomására bérmentve szállítandó, ahol az minőségileg és mennyiségileg átvétetni fog. Amennyiben azonban a minőségi átvétel a termelési helyen eszközöltetnék, tartozik szállító a minőségi átvételt teljesítő közegek napidijait és fuvar költségeit megfizetni.

Az ajánlatban a fák termelési helye valamint az is kitüntetendő, vajjon azok usztatott vagy nem usztatott tönkökből állítottak-e elő. Minden szállító köteles a magy. kir. állam-

vasutak munkaképtelenné vált vagy elhalt és nyugdíjigényre nem jogosított alkalmazottai, illetőleg ezek családtagjai segélyezésére létesített alaphoz a szállítás után érdembe hozandó összeg 1/10%-val (100 frt után 10 kr) hozzájárulni, mely járuléka a számlák kifizetése alkalomával vonatik le.

Ezen feltételektől eltérő ajánlatok, továbbá olyanok, melyek a kitűzött határidő letelte után, vagy távirati uton tételnek, vagy amelyekben vakarások fordulnak elő, végre olyanok, melyekre nézve az előírt bánatpénz nem tétellett, figyelmen kívül fognak hagyatni.

A m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közt tekintet nélkül az árra szabadon választhasson, továbbá, hogy az ajánlott mennyiségből tetszés szerinti mennyiség szállítását is átengedhesen az esetben, ha a részmenyiség elfogadása az illető ajánlatban világosan ki nem záratott és végre, hogy a cél elérésére bármily más irányu intézkedést is tehessen.

Az üzletvezetőség fenntartja magának azon jogot is, hogy addig, míg az ajánlatok felett döntőleg határozná, egyes ajánlattevőknl az ajánlati árak mellett megrendeléseket tehessen, az illető ajánlattevők ezen megrendeléseket teljesíteni kötelesek a nélkül, hogy ebből folyólag a szállítás végleges átengedését követelhetnék.

Arad, 1894. márczius hóban.

Az üzletvezetőség.

M. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége.

4314/L. sz.

136. 1-3

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Arad állomásán levő pályavendéglő bérletére czennel zárt ajánlati pályázat hirdettetik.

A bérlet 1894. évi május hó 1-vel kezdődik és tart ezen naptól számított három éven át, vagyis 1897. évi április hó 30-áig.

A bérleti feltételek a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének I. osztályában, a rendes hivatalos órákban megtekinthetők, miért is ajánlattevőkről feltételezzük, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Az 50 kros bélyeggel és a borítékra »Ajánlat az aradi pályavendéglő bérletére« felirattal ellátott ajánlatok lepecsételve folyó évi április hó 1-én, déli 12 óráig az alóírt üzletvezetőség I. osztályánál nyujtandók be.

Bánompénz fejében 400, azaz négyszáz o. é. forint készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb folyó évi márcz. hó 31-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtő pénztáránál Aradon letendő.

Ezen feltételektől eltérő, avagy nem a kitűzött határidőre beérkező ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Arad, 1894. évi február hó.

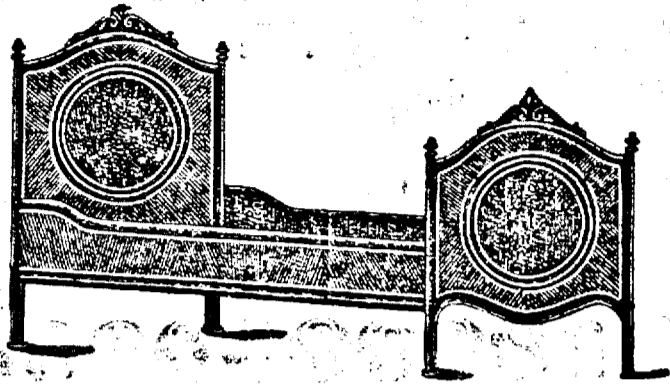
A m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége.

Van szerencsém a n. é. közönség szives figyelmét azon körülményre felhívni, hogy **Hal-tér 5. sz. a. vasbutor-gyárt** létesítettem, és abban mindennemű vasbutor, u. m. **ágy, asztal, szék, mozdószekevény, kocsiülés** stb. a legizlésebb kiállításban, gyönyörű beégetett festményekkel **jutányos áron**, tetszés szerinti méretekben készülnek.

A tavaszi évad beálltával a t. vendéglősök és kávéház tulajdonosoknak legjobban ajánlom az általam forgalomba hozott csinos és tetszetős

nyári lugasaimat,

843 1-3

melyek bármily nagyságban és tetszés szerinti rajz után készíttetnek. Nyári kerthelyiségeknek pedig összehajtható

vas-székeket.

Minden meglévő vasbutort javítok és újja festek a csakis nálam levő szarító és égető készülékkel.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve

kiváló tisztelettel
Fleischer Adolf,
vasbutor-gyáros Aradon.

Sodrony-ágybetétek

minden nagyságban és mérték szerint.

Mindenki,

aki jó sört akar inni, az kérjen

Budafoki palaczk-sört.

Évi termelés 1891. évben **40.000** hektoliter.
" " " 1892. " **60.000** " "
" " " 1893. " **105.000** " "

Aradi főraktár: **Karolina-utca 7. szám.**

Telephon-szám: **35.** 346

Rendelmények mindenkinek a házhoz szállíttatnak.

Hirdetmény.

Arad szab. kir. város 1893. évi zárszámadása a részletezett kimutatások, vagyoni leltár, a város cselekvő és szenvedő vagyoni állására vonatkozó mérleg, az anyagszámadási kivonat a kövezet-alap számadása, úgy a tanácsnak jelentése f. évi márczius 19-ik napjától kezdve április 2-ik napjáig bezárólag közszemlére a városháza tanácstermében kitétettek.

Erről a város adózói azzal értesítettek, hogy minden egyes adózónak jogában áll azokat megtekinteni s azokra észrevételeit az 1886. évi XXI. t. cz. 17. §-ának b) pontja alapján a f. évi április 11-ik napján tartandó városi rendes közgyűlést megelőzőleg öt nappal a tanácshoz betérjeszteni.

Arad, 1894. márczius 17-én.

A városi tanács.

Eladó ház és telek.

Az aradi első takarékpénztár tulajdonához tartozó, Arad belváros, Ferdinánd-utczai 1. számú előbb **Pászthory-féle** földszintes s ennek kiegészítő részét képező, a Wesselényi-utczába nyíló emeletes ház s az ehhez tartozó telek, valamint a Ferdinánd-utczára nyíló beépítetlen telek, **1894. évi április 7-én délután 3 órakor, a szabadságtéri 21. számú ház első emeleti termében tartandó önkényes árverésen eladni fog.**

Először az ingatlanság együttesen, s a mennyiben ily módon a kívánt eredmény el nem érhető, a ház s ennek telke külön, a Ferdinánd-utczai beépítetlen telek szintén külön fog eladás alá bocsájtatni.

Venni szándékozók felkértek, hogy a következő készpénz vagy értékpapírbeli óvadékkal ellátva megjelenni sziveskedjenek, és pedig: az együttes ingatlanságot, illetőleg 9300 frttal, — a ház s ennek beltelkét, illetőleg 3000 forinttal, — a Ferdinánd-utczai beépítetlen tées telket illetőleg pedig 800 forinttal.

A fenti óvadék melléklétével teendő sárt irásbeli ajánlatok előbb is beküldhetők, vagy a sártbeli árverés megkezdése előtt is benyújthatók, melyek azonban csakis a szóbeli árverés befejezése után fognak kinyittatni.

A legtöbbet ígérők ajánlatai elfogadása tekintetében, kiknek óvadéka visszatartatik, a fentebb ígázatosság nyolc napon belül fog kifizerőzni.

A fizetési feltételek iránt előzetesen a társulati vezérigazgató szolgálat felvilágosítással. Arad, 1894. márczius 21-én.

Az aradi első takarékpénztár igazgatósága.

LUCZERNA

veres lóheremag
(steyerhere)

kapható

Funkelstein József
terménykereskedőnél.

Irodá: Aradon, **Petőfi-utca 1. szám.**

190 | 94. g. sz. ú.

1-3

Hirdetmény.

A városi színházépület déli bérházának I-ső emeletén levő 3. számú, jelenleg br. Simonyi Lajosné urnó által birt és 5 utczai, 1 elő-, 1 cselédszobából, konyhából s kettős kamarából álló lakás f. évi május hó 1-től kezdve bérbeadó. A bérbevétel iránt a gazdasági szék elnökénél lehet jelentkezni.

Arad, 1894. február hó 19-én.

Arad sz. kir. város gazdasági széke.

Utazó és kézi kofferok.

Kilényi C. és Társa

Arad Andrassy-tér 20. (Aréna épület.)

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönségnek valamint nagyrabecsült vevőinknek b. figyelmébe ajánlani a

tavaszi idényre

megérkezett és nagyválasztéku újdonságainkat a következő cikkek közül u. m. szövetek, cretonok, vailok, francia batistok, szaténok, delainek, valamint a legjobb gyártmányú vásznak, ohiffonok, canavászok, celinvat és asztalneműkben, nemkülönbön kitünő minőségű nemez és szalmakalapok, legjobb divatu nap- és esőernyők, ezérnaselyem keztyűk, harisnyák és nyakkendőkben.

Midőn az eddig irányunkban tenusított b. pártfogásáért köszönetet mondunk, kérjük ezt a jövőben is főtartani, miért is mint eddig úgy továbbra is szolid és pontos kiszolgálást biztosítunk teljes tisztelettel

Kilényi C. és Társa

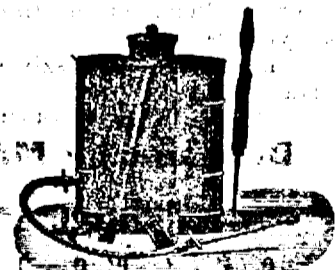
a „**kék golyó**“-hoz.

P A P L A N O K.

Olcsobb mint bárhol!

Olcsobb mint bárhol!

Uj!! Perronospora fecskendő. Uj!!

Egészen irózból és féméből, ruggyanta nélkül, négy csavarral, egészen szétbontható, feltűnést csináló legtöbb magy. kir. vinctelériskolákban megkedvelt használatban. Tartóssága fölülmulhatlan. A szolgálat fölmondása kizárva. 342

Uj! Minden egyes fecskendőért jótállás, csodalatos olcsó. Uj! Megpróbálható és kapható

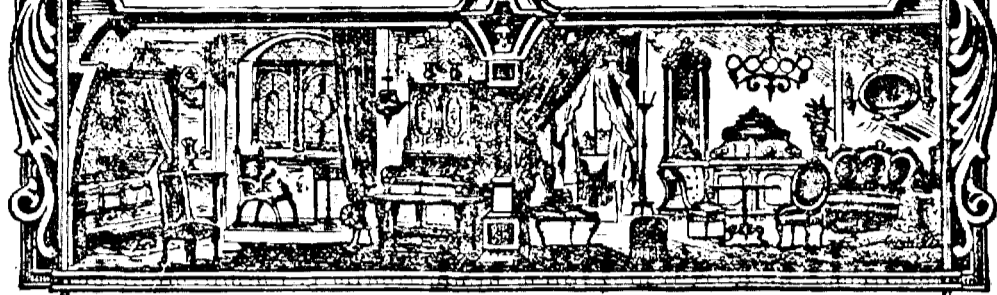
Steinitzer és társa

rézművesnél Aradon, valamint minden rézműves és vízvezeteki munkák olcsón elvállaltatnak ugyanott.

ARAD, SZABADSÁGTÉR 1. SZ.

STEIGERWALD A.

Kárpitos, díszítő és bútorgyáros Aradon.
 Bútorraktár: Andrásy-ter 15. — Bútorgyár: P.Választó-u 32.
 Telefon n. 15. Ajánlja a csúsz felszerelt raktárát 11 7—12
salon-, ebédlő- és hálószoba-bútorait,
 ugyszintén a legizlésteljesebb
KÁRPITOS-BÚTORAIT.
 minden stíli kivitelben előnyös és olcsó árak mellett. Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

Kérjünk mindig csupán csak

„Zacherlin“-t

mely a leggyorsabb és legbiztosabb pusztítószer mindennemű rovarok kiirtására. Utólréhetetlen jóságát és erejét leginkább hirdeti óriási elterjedésének sikere, minél fogva nem létezik más hasonló szer, melynek forgalmát a „Zacherlin“ legalább tízszeresére felül nem múlta.
 Mindig csupán lepeosított és a „Zacherlin“ névvel ellátott palackok kéréndő. — Minden másféle szer értéktelen utánzás. — Ára üvegenként 15, 30, 50 kr., 1 frt és 2 frt. A megtakarító készülék 30 kr.

A valódi Zacherlint az alábbi helyeken árulják:

Aradon: Amtmann Lajos, Éles Armin, Baumann B., Brunner C., Dengl Béla, Dengl Lajos, Dratsay Lajos, Dürr Testvérek, Duzsek Ferencz, Gebhardt J. és fia, Guttmann L., Hubert B., Kotoráts Miáden, Fejér Gyula, Meer Mór és fia, Nagy Farkas, Neuländer Zsigm., Obetkó Kálmán, Pollak József, Preisach Vilmos, Simon Károly, Steinitzer N., Karátsanyi A., Tones Ede, Wechsler József, Weisz Dávid, ifj. Weisz Mór, Feichthaler M., Szauer Adolf, Ernyei Gyula, Ring Zsigmond, Illics Arzen, Kacser Samu, Schwartz M., Baumann János, Hartmann Hermann, Herzog György, Schärer József, Hoffmann József, Schlesinger Samu.
Battányán: Geller Ferencz. **Borosjenőn:** Blau Dávid, Strausz Ignác. **Buttyinban:** Krausz Péter. **Csermón:** Holländer Samu. **Kevermesen:** Grünberger Mór. **Kisjenőn:** Messer Lipót. **M.-Pécskán:** Königsthal Lipót, Fleischmann Hermann, Kriks Frigyes fiai, Turszky Nándor. **Pankotán:** Rigler Hermann, Pavlovits Constantin, Rigler István, Kaufmann Adolf és fia. **Radna-Lippán:** Schäffer Adolf, Schwartz József, Treulich Testvérek, Tones Ferencz. **Soborsinban:** Blau Mór és fia. **Tauczon:** Weil Adolf. **Uj-Szt.-Annán:** Henny Károly. **Világoson:** Schubert és Goldstein, Weber János. **Vingán:** Klemann N.

Ujdonságok

az 1894. tavaszi évadra a legkiszárgabb választékban már megérkeztek.
Bel- és külföldi férfi- és gyermekruha-szövetek
 a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségig.

Ajánlom továbbá nagyvárosi mintá szerint, a legnagyobb kényelemmel újonnan berendezett

férfi-ruha és egyenruha-készítési műtermemet.

Egy fővárosi elsőrangú szabász s-erzödtetésé által azon kellemes helyzetben vagyok, hogy mindenféle a legújabb divat szerint készült

öltözékekkel

izlésees kiállításban, jutányos árak mellett szolgálhatok.

Teljes egyenruha felszerelések katonai, tüzoltó, hadastyán és vadász társaságok részére.

Minél számosabb megbízatásért alázattal és mély tisztelettel:

Rath Lajos,

üzletvezető
SCHÄFFER LIPÓT

Arad, Aizel Péter-utca 2-ik szám, Bobus-féle ház.

4036 | 894

347 I--3

Hirdetés.

A nagym. m. kir. miniszter urnak 105876/93. sz. a. kiadott körrendelete nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy oly esetekben, midőn a kisebb földhirtokosok osztályához tartozó és mezei gazdaságon kívül más, üzlettel állandóan nem foglalkozott örökhagyók után maradt ingatlanuk összesen 50 holdat meg nem haladnak, ugyszintén mindazon kisebb hagyatékok is, melyek összes értéke a netáni terhek levonása nélkül 1000 frtot meg nem halad és a hivatalos beavatkozásnak szüksége fenn nem forog: az örökösök részére azt a kedvezményt állapítja meg, hogy a hagyatékok az illető örökösök által, a megszübot 90 napi határidő alatt, szóbelileg és közvetlenül az e célra megbízott közegeknél és pedig a belvárosban, Sarkad és Pernyáya külvárosokban és az ujtelenen elhalt örökhagyók után Simon Gábor t. aljegyzővel, a várososban, Gáj, Sága külvárosokban, Poltura városrészben, a cigánytelepen és a város külhatárában elhalt örökhagyók után Madarász Antal alkapitánynál a Gáj külvárosi kapitányi hivatalban bejelentendő, kik kötelesek ilyenkor minden díj nélkül az örökösöket, azok rokonsági viszonyát az örökhagyóhoz, továbbá a hagyatékból megillető osztályrészeket s egyéb adatokat hivatalos kimutatásba foglalni és azt a tanácshoz bemutatni.
 Arad, 1894. márcz. 7.

A városi tanács.

Egy jónevelésű fiu, ki egy-két polgári iskolát végzett

tanulónak

felvétetik az „Aradi Nyomdatársaság“ könyvnyomdai intézetében fő-ut 51. sz.

M. kir. államvasutak aradi üzetvezetősége.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tesszük, hogy Arad állomásunk árukiadási raktárában folyó hó 27-én reggeli 9 órától kezdve vonalainkon kézbesíthetlenné vált küldemények és felszalagot képező tárgyak nyilvános árverés útján eladtni fognak.

Az elárverezendő tárgyak közül kiemeljük a következőket: pálinka, bor, cognac, likör, kávé, liszt, buza, varrógép, papír, ruhanemű, oroszhal, olaj, képek, vasáru, üres zsák, üres hordó, kátrány stb.

Ezen árverésre a t. cz. közönséget tisztelettel meghívjuk.

Aradon, 1894. márcz. 19.

Az üzetvezetőség.

Deutsch Testvérek divatáru-háza.

T A V A S Z 1894.

UJDONSÁGOK!

Női confection,

Jaquettok, gallérok és ceppék,

Bécsi, berlini és párisi

MODELLEK

legnagyobb választékban érkeztek.

Női ruhakelmék, selymek,

legujabb diszekkel, meglepő szép kivitelben.

!! Napernyők !!

! Férfi-ruha kelmék !

NOUVEAUTÉS!

Deutsch Testvérek divatáru-háza.

ARAD, Szabadságtér.

Bevásárlási raktár: Bécs, Azienda-udvar.

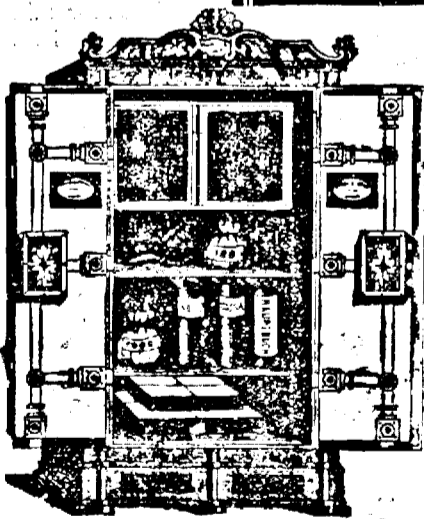
Bécs: Goldschmiedgasse. Temesvár: Központi áruház. Debrecen: Bauernmarkt. Temesvár: Józsefváros, Karánsebes. Lugos. Temesvár: Gyárvaros. Fehértemplom.

340 1—

SINGER

A „NÁDOR SZÁLLODA“ MELLETT.

SINGER

A os. kir. oestr. és a m. kir. miniszteriumok s államvasutak szállítói

tűz és betörés ellen biztos kis kézi és nagy

pénzszekrények

gyári raktára.

Köszégek számára kivételesen 25% engedmény.

Amerikai varrógépek,
vasbútor
és pénzszekrények
gyári raktára.
SINGER L. S.

aradi kereskedő 1856. óta.

Azonkívül ajánlom

vasbútor gyári raktáromat nagy választékban.

Valódi amerikai

H O W E,

karikahajó

WHEELER & WILSON,

Singer és kézi varrógépek

családok, szabók és cipészek részére.

Mindennemű varrógépek javítása is eszközöltetik.

Varrógépekhez szükséges kiegészítők. 581

SINGER L. S.